

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Український Народний Союз, видавець „Свободи“, святкує своє 125-річчя

Рік 126, ЧИСЛО 49, П'ЯТНИЦЯ, 6 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 49, FRIDAY, DECEMBER 6, 2019

\$2.00

Зупиніть російську агресію проти України!

СКУ закликає до миру,
але не будь-якою ціною

Заклик Світового Конгресу
Українців виданий 2 грудня.

Напередодні зустрічі очільників України, Німеччини, Франції та Росії 9 грудня в Парижі для переговорів у „нормандському форматі“, Світовий Конгрес Українців (СКУ) знов підкреслює позицію, що Росія повинна бути примушена припинити збройну агресію проти України. Вже більше п'яти років Росія та її найманці ведуть криваву війну проти України, здійснивши вторгнення та окупацію частини Донбасу на сході України. Війна Росії проти України вже призвела до понад 13,000 вбитих, понад 30,000 поранених та понад півтора мільйона внутрішньо переміщених осіб і триває до сьогодні.

СКУ закликає Німеччину, Францію, Україну та її союзників дотримуватись чіткої та однозначної позиції про те, що:

1) Жодні вибори не можуть відбуватися на окупованих Росією територіях Донецької та Луганської областей до тих пір, поки всі російські війська, найманці, зброя та матеріальні засоби не будуть виведені з української території, поки Україна не поверне повну контроль української сторони на українсько-російському кордоні, поки не пройде достатній період нормалізації для відтворення демократичних інститутів, та поки вимушені переселенці з Донбасу не зможуть мирно повернутися до своїх домівок.

2) Визначений Конституцією України стратегічний курс України щодо євроатлантичної інтеграції та НАТО є незворотнім та незмінним.

3) Міжнародні санкції проти Росії повинні бути посилені та розширені, поки Росія не деокупує суверенну українську територію Криму та частини Донецької та Луганської областей.

4) Не може бути жодних прямих

(Закінчення на стор. 7)

Політичні партії заявляють: Не допустимо порушення національних інтересів України

КИЇВ. – Політичні партії „Європейська солідарність“, „Голос“ і „Батьківщина“ 3 грудня зробили спільну заяву щодо недопущення порушення національних інтересів України напередодні зустрічі в нормандському форматі. Про це члени фракцій цих партій оголосили під час виступу з трибуни парламенту.

„Шановні українці! Виклики, які стоять перед Україною напередодні „нормандської“ зустрічі, можуть поставити під ризик саму українську державність. Тому ми проголошуємо: ні капітуляції! І задля недопущення реалізації сценарію Володимира Путіна в Україні політичні партії „Європейська солідарність“, „Голос“ і Всеукраїнське об'єднання „Батьківщина“ ухвалили спільну заяву щодо недопущення порушення національних інтересів України“, – оголосив член фракції „Європейська солідарність“ Андрій Парубій. Він зачитав текст заяви, під якою підписалися Петро Порошенко, Святослав Вакарчук і Юлія Тимошенко.

„Усвідомлюючи ризики для безпеки і національних інтересів України, реалізації європейського

Під час пленарного засідання Верховної Ради 3 грудня. (Фото: Микола Білокопитов, Інформаційне управління Верховної Ради)

і євроатлантичного вибору українського народу, які виходять з триваючої агресії Російської Федерації, заявляємо про необхідність дотримання під час переговорів у нормандському форматі принципів позицій, червоних ліній, порушення яких завдасть непо-

правної шкоди Україні“, – йдеться у заяві.

Голова фракції „Голос“ Сергій Рахманін оголосив ці червоні лінії щодо зустрічі в нормандському форматі: „Отже, жодних

(Закінчення на стор. 7)

Дробович замінив В'ятровича

КИЇВ. – Уряд призначив новим керівником Українського інституту національної пам'яті 33-річного Антона Дробовича, доцента катедри культурології Національного педагогічного університету ім. Драгоманова. Він – керівник освітніх програм Меморіального центру Голокосту „Бабин Яр“, експерт з питань культури і освіти Інституту суспільно-економічних досліджень.

А. Дробович переміг на конкурсі на посаду голови Української інституту національної пам'яті.

Попереднього керівника інституту Володимира В'ятровича звільнили з посади у вересні цього року. У листопаді він став депутатом Верховної Ради від фракції „Європейська солідарність“ замість Ірини Луценко, яка складала мандат.

Під час конкурсу на посаду А. Дробович заявив, що хоче „зробити офіційну політику пам'яті в Україні більш виваженою та ліберальною“. Серед завдань на цій

посаді він бачить зміну образу інституту та надання йому більш зрозумілої для платників податків ролі.

„Щоб інституція не сприймалася як рупор агітації, ідеологічної боротьби чи пропаганди, а стала зрозумілим для громадян інструментом налагодження суспільного діалогу та зміцнення здорової ідентичності“, – пояснив А. Дробович.

Він пообіцяв також забезпечити „історичну чесність та посилення інтелектуальної моди на критичне мислення“ та більшу інклюзивність офіційної історичної пам'яті, „докладати більше зусиль із збереження пам'яті про спільну історію українців та українських поляків, євреїв, вірмен, татар, греків, болгар та інших“.

Новий очільник визнав, що В. В'ятрович та його команда зробили чимало роботи, але підкреслив, що йому подобаються далеко не всі рішення та методи, якими вони діяли.

Сам В. В'ятрович різко розкри-

Антон Дробович. (Фото: Фейсбук А. Дробовича)

тикував призначення А. Дробовича:

„Чергове неправильне кадрове рішення уряду в гуманітарній політиці. Це вже не помилка, а розворот в інший бік. В національній пам'яті може не лишитися місця для України та українців“.

ВВС, Радіо Свобода

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Зросла мінімальна пенсія

КИЇВ. – В Україні з 1 грудня зросли місячний прожитковий мінімум і мінімальна пенсія. Тепер прожитковий мінімум становить 2,102 грн. для працездатних (було 2,007), 1,638 для осіб, які втратили працездатність (було 1,564), 1,779 для дітей у віці до шести років (було 1,699) та 2,218 для дітей від шести до 18 років (було 2,118). Підвищення прожиткового мінімуму приведе до перерахунку пенсій для 11 млн. пенсіонерів. Тепер розмір мінімальної пенсії становитиме 1,638 грн. Крім того, в Україні з 1 грудня зріс максимальний розмір допомоги з безробіття – до 8,408 грн. (чотири прожиткові мінімуми). Також збільшено різні соціальні виплати, наприклад, мінімальний розмір аліментів для дітей до шести років зріс з 849.5 до 889.5 грн., а для дітей від шести до 18 років – з 1,059 до 1,109 грн. („Укрінформ“)

■ Росія не сприймає Ротару

МОСКВА. – Повідомлення про те, що 72-річна українська співачка Софія Ротару заспіває для її шанувальників у Москві 7 грудня на щорічному фестивалі „Пісня року 2019“ викликало в Росії дуже бурхливу реакцію. В минулому році С. Ротару вперше не приїхала на „Пісню року“, оскільки в Україні було тимчасово введено військовий стан, а в творчому колективі працюють чоловіки, яких би не випустили з країни. У Росії багато громадських діячів розкритикували бажання С. Ротару приїхати з концертами. Голова соціального комітету Ради Федерації Росії Валерій Рязанський закликав росіян не ходити на концерти С. Ротару. (Лента.ру)

■ Спіймали священика з наркотиками

ЗАПОРІЖЖЯ. – Поліція затримала ієромонаха Свято-Андріївського кафедрального собору Української Православної Церкви Московського Патріархату (УПЦ МП) Запоріжжя Євгена Кугатова з наркотиками. Священика затримали, коли він забирав посылку, відправлену з Черкас. У пакунку знайшли наркотичні речовини. Цю інформацію підтвердив 29 листопада Митрополит Запорізький і Мелітопольський УПЦ МП Лука, який знав про його наркотичну залежність: „Але я бачив і його каяття, і його бажання позбавитися цієї недуги. Але влада диявола, на жаль, знову ним опанувала“. (BBC)

■ Загинули українські альпіністи

КИЇВ. – У Татрах на території Словаччини загинули українські альпіністи Володимир Михалко та Ірина Скрильова, повідомила 29 листопада Федерація альпінізму і скелелазіння Києва. Представник федерації у районі Високих Татр Олександр Кашель заявив, що ймовірно причиною нещасного випадку могли стати складні погодні умови. Група, до якої входили загиблі українські альпіністи, брала участь у навчально-тренувальних зборах, які проводить Федерація на території Словаччини. До порятунку групи були залучені 14 рятувальників. Інші учасники групи перебувають у безпеці. (BBC)

■ Добровільно став пожежником

ЛЮХЧА, Рівненська область. – 39-річний В'ячеслав Ніколайчук працює інженером-землепорядником, але вирішив стати ще й пожежником-добровольцем. У червні він придбав авто, яку збиралися порізати на металобрухт, і дообладнав його, витративши 3,000 дол. Потім навчався на курси і тепер їздить на пожежі за викликом. Пожежники дали йому уніформу. 16 листопада на пожежу він прибув раніше за професійних пожежників. (BBC)

■ Затримала контрабанду героїну

УЖГОРОД. – На Закарпатті 30 листопада співробітники Служби безпеки України заблокували масштабну контрабанду героїну до однієї з країн Євросоюзу. На пункті пропуску „Ужгород“ правоохоронці зупинили авто з будівельними матеріалами. Під час поглибленого огляду були виявлені приховані у листах клеєної фанери пакунки, в яких було 374 кілограми героїну. Встановлюються джерела походження наркотиків, відправники та замовники товару. („Укрінформ“)

13 справ Порошенка. Що ми про них знаємо?

Святослав Хоменко
BBC, Київ

Державне бюро розслідувань України (ДБР) 23 листопада оприлюднило список з 13 кримінальних справ, в яких фігурує прізвище Петра Порошенка. Офіційно П. Порошенко не є підозрюваним або обвинуваченим у жодній справі. Однак його неодноразово викликали на допити до ДБР. Як повідомляє ДБР, колишній президент з'явився на допит тричі, а ще 20 викликів до слідчих він проігнорував.

Заявником по абсолютній більшості цих справ виступає колишній заступник голови Адміністрації президента часів Віктора Януковича Андрій Портнов, який у своєму телеграм-каналі регулярно інформує підписників про чергові дати допитів П. Порошенка та усіяло переслідує колишнього президента.

П. Порошенко і його адвокати заявляють, що справи проти експрезидента є політичним переслідуванням і незаконним втручанням в його діяльність як державного діяча. BBC коротко розповідає про кожну з цих справ, які можуть стати потенційним джерелом проблем для П. Порошенка.

Справа про кораблі

У листопаді 2018 року три українські військові кораблі здійснили спробу пройти з Одеси до Маріуполя. У районі Керченської протоки судна захопили російські прикордонники, які звинуватили українців у спробі незаконного перетину державного кордону Росії. 24 члени екіпажу кораблів були затримані, шестеро отримали поранення у перестрілці під час захоплення. Моряки повернулися до України після тривалих переговорів лише у вересні цього року. Негайно після захоплення кораблів на частині території України запровадили військовий стан терміном на місяць. Початкова пропозиція президента П. Порошенка передбачала запровадження воєнного стану на всій території країни строком на два місяці. Критики П. Порошенка заявляли, що цей крок дозволив би йому перенести дату президентських виборів. ДБР розслідує інцидент у Керченській протоці й подальше запровадження воєнного стану у світлі можливої узурпації влади П. Порошенком. Сам П. Порошенко заявляв, що перехід кораблів був „абсолютно законною, рутинною операцією“, а справу про цей перехід відкрито „в інтересах держави-агресора“.

Справа про коаліцію

ДБР вивчає обставини призначення на посаду Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана у квітні 2016 року. Критики П. Порошенка вказують, що тоді кандидатуру В. Гройсмана внесли для затвердження в парламент у відсутності у Верховній Раді документально оформленої коаліції, до складу якої має входити більшість її депутатів, як того вимагає Конституція. Законодавство України не містить чітких норм, на підставі яких створюється і функціонує коаліція депутатських фракцій. Влітку цього року новий Президент Володимир Зеленський розпустив парламент саме через формальну відсутність в ньому коаліції. Критики В. Зеленського називали це рішення незаконним.

Справа про ситуаційну кімнату

Це був один з перших скандалів після вступу В. Зеленського на посаду президента. Команда нового очільника держави, в'їхавши до будівлі Адміністрації президента (АП), виявила, що з приміщення ситуаційного центру, де проходили важливі наради з участю президента, зникла апаратура – монітори і сервери, на яких нібито зберігалася секретна інформація. ДБР почало розслідування про можливу втрату посадовими особами АП матеріальних носіїв секретної інформації. Прес-секретар П. Порошенка Святослав Цеголко заявляв, що всю техніку для ситуаційної кімнати орендував колишній президент за власні кошти, а потім повернув орендодавцеві, а жодної конфіденційної інформації на цих серверах ніколи не було.

Справа про Мальдіви

Перші дні 2018 року Президент П. Порошенко і його родина провели у відпустці на Мальдівських островах. Україна дізналася про це з розслідування журналістів програми „Схеми“. Українське суспільство тоді обговорювало наскільки етично президентові однієї з найбідніших країн Європи, яка до того ж перебуває фактично у стані війни, проводити тиждень на шикарному курорті. Однак об'єктом уваги ДБР став інший аспект розслідування „Схем“: журналісти з'ясували, що серед пасажирів літака, на якому президент і його родина подорожували з Києва на Мальдіви і назад, не було людини на ім'я „Петро Порошенко“. Таким чином, правоохоронці наразі розслідують можливий перетин експрезидентом державного кордону з використанням підроблених документів. П. Порошенко заявляв, що перетинав кордон за власними документами і з дотриманням встановлених процедур.

Справа про Саакашвілі

Колишній Президент Грузії Михайл Саакашвілі після приїзду до України на запрошення П. Порошенка спочатку був одним з найвідданіших соратників президента. У травні 2015 року він за прискореною процедурою отримав український паспорт і посаду керівника стратегічно важливої Одеської області. Однак, незабаром між М. Саакашвілі і П. Порошенком пробігла чорна кішка. У листопаді 2016 року М. Саакашвілі звільнили з губернаторської посади, після чого він оголосив про перехід в опозицію до президента України. Він заснував власну партію „Рух нових сил“ і організував декілька маршів за імпичмент П. Порошенка. У липні 2017 року П. Порошенко позбавив М. Саакашвілі громадянства України під час перебування того за кордоном, однак за два місяці експрезидент Грузії з допомогою своїх прихильників прорвався через українсько-польський кордон і продовжив опозиційну діяльність. У лютому 2018 року М. Саакашвілі затримали в одному з київських ресторанів і депортували до Польщі як порушника українсько-польського кордону. ДБР сьогодні розслідує „незаконне затримання М. Саакашвілі та незаконне переміщення його за межі території України“. Проте Верховний суд України постановив, що реадмісія М. Саакашвілі була законною.

Справа Чауса

Суддя одного з районних судів Києва Микола Чаус був затриманий під час отримання хабаря на 150 тис. дол. у серпні 2016 року. Виявилось, що суддя закопував великі суми грошей на власному городі в скляних банках. Верховна Рада, яка у той час перебувала на вакаціях, не змогла оперативно проголосувати за зняття з М. Чауса суддівської недоторканності, а наступного дня після викриття у хабарництві суддя не прийшов на роботу. Пізніше він з'явився в Молдові, де перебуває до цього часу в очікуванні рішення про екстрадицію до України. ДБР розслідує можливість причетності П. Порошенка до незаконного переправлення судді М. Чауса до Молдови. Подібні підозри, ймовірно, базуються на твердженнях колишнього високопосадовця поліції Антона Шевцова виданню „Країна“: він говорив, що М. Чауса вивезли на летовищі і посадили у літак до Молдови особисті охоронці П. Порошенка. Сам експрезидент України заявляв, що не знає, хто такий М. Чаус, і, відповідно, не має жодного стосунку до його втечі.

Справа про Ленінську сільраду

2016 року П. Порошенко скасував рішення голови однієї з районних адміністрацій Миколаївської області про передання ділянки сільгоспземель площею 1,500 гектарів до категорії земель державного запасу. Спостерігачі по-різному тлумачать дії П. Порошенка в цьому випадку. Заявник – колишній посади Харкова і депутат Ради

(Закінчення на стор. 3)

В Офісі Президента: підготовка до зустрічі у Нормандському форматі

КИЇВ. – 3 участю Президента України Володимира Зеленського відбулася координаційна нарада в рамках підготовки до зустрічі у Нормандському форматі. На нараді 3 грудня обговорили можливі сценарії реінтеграції тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей. В. Зеленський чітко окреслив позицію щодо неприпустимості розв'язання проблеми окупованих територій військовим шляхом і необхідності досягнення миру на сході України політико-дипломатичними методами. Секретар РНБО Олексій Данилов висловив упевненість, що з підтримкою міжнародних партнерів Україна зможе повернути тимчасово окуповані території та припинити воєнні дії. (Фото: Офіс Президента України)

13 справ Порошенка...

(Закінчення зі стор. 2)

Михайло Добкін – вважає, що їх можна розглядати як перевищення експрезидентом своїх уповноважень. Сам П. Порошенко заявляє, що це рішення було прийняте після розгляду ним депутатського запиту іншого українського парламентаря, колишнього журналіста Ігоря Луценка, до якого зверталися жителі Миколаївської області.

Справа про „Кузю“

У 2018 році стало відомо, що П. Порошенко продав київський завод „Кузня на Рибальському“, власником якого був він сам, українському підприємцеві і колишньому політикові Сергієві Тігіпку. ДБР розслідує подробиці цієї угоди. А. Портнов стверджував, що продаж заводу міг бути фіктивним: за його словами, фактичним власником заводу міг залишитися П. Порошенко, а 300 млн. дол., нібито сплачених за підприємство, могли бути „відмиті“ через кіпрські офшори. Адвокат П. Порошенка Ігор Головань називає операцію з продажу „Кузні“ суперпрозорою.

Справа про телеканал „Прямий“

Інформаційний телеканал „Прямий“ ще з часів президентської виборчої кампанії послідовно підтримував П. Порошенка. Його офіційним власником є колишній депутат парламенту від Партії Регіонів Володимир Макеєнко, який у 2017 році придбав його у структур, які пов'язують з оточенням Віктора Януковича. Втім, київські спостерігачі ставили під сумнів здатність В. Макеєнка здійснити таке дороге придбання і називали справжнім власником „Прямого“ особисто П. Порошенка. Сам експрезидент подібні звинувачення заперечував. Проте, сьогодні ДБР розслідує купівлю „Прямого“ і, зокрема, можливе ухилення від сплати податків і відмивання грошей під час цієї операції.

Справа про „Івушку“

ДБР розслідує долю бази відпочинку „Івушка“ Українського товариства сліпих, розташованої в елітному селищі Козин під Києвом. У пресі писали, що територією цієї бази шахрайським шляхом заволоділи посадовці Товариства „Союз-інвест“, яке пов'язували з П. Порошенком.

Справа про Вищу раду правосуддя

Вже після поразки на президентських виборах, але до вступу на посаду В. Зеленського П.

Порошенко призначив двох членів Вищої ради правосуддя – органу, що здійснює нагляд над діяльністю суддів в Україні. Для того, щоб здійснити ці призначення до того, як залишити президентську посаду, П. Порошенко своїм указом змінив процедуру конкурсу на ці посади. До Генеральної прокуратури України надійшов проект подання про зняття з П. Порошенка депутатської недоторканості у зв'язку зі справою про призначення експрезидентом двох членів Вищої ради правосуддя. Ця справа перебуває на найбільш „просунутій“ стадії з усіх, де фігурує прізвище колишнього президента: ДБР надіслало до Генеральної прокуратури проект постанови, за якою П. Порошенко може стати підозрюваним у перевищенні службових уповноважень і діях, спрямованих на насильницьку зміну влади. Окремо до Генпрокуратури надіслали проект подання на зняття депутатської недоторканості з колишнього президента України. Сам П. Порошенко стверджує, що діяв відповідно до закону.

Справа про суддів

ДБР розслідує можливе зловживання П. Порошенком службовими уповноваженнями, а саме експрезидент нібито не призначав своєчасно на посади суддів осіб, яких рекомендувала до призначення Вища рада правосуддя. Судді, яких не призначав П. Порошенко, нібито отримували платню, практично не здійснюючи своїх уповноважень. Тому дії експрезидента нібито призводили ще й до збитку для державного бюджету, вважають заявники.

Справа про Приватбанк

У грудні 2016 року Україна націоналізувала найбільший приватний банк країни – Приватбанк. Його власником був Ігор Коломойський, який емігрував з України і повернувся лише після перемоги на президентських виборах В. Зеленського. Після повернення І. Коломойський заявив про те, що націоналізація банку була незаконною і оскаржив її в суді. У квітні цього року Окружний адміністративний суд Києва задовольнив один з позовів І. Коломойського до Національного банку і Кабінету Міністрів щодо націоналізації банку. Нацбанк і Кабмін оскаржили це рішення, а Президент П. Порошенко на нараді в Раді Безпеки нібито закликав „перевірити“ суддів, які ухвалили рішення на користь І. Коломойського. Судді Окружного адміністративного суду сприйняли це як втручання у свою діяльність і подали відповідну скаргу в ДБР. П. Порошенко заперечує будь-який вплив на суддів і заявляє, що на нараді, про яку йдеться у цій справі, „обговорювалися загрози і ризики“, пов'язані з можливим виконанням рішення суду щодо Приватбанку.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Стали відомі суперники на Євро-2020

БУКАРЕШТ. – У румунській столиці 30 листопада відбулося жеребкування фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2020 року. Національна збірна команда України гратиме у групі С. Наразі відомі два з трьох її суперників – Нідерланди і Австрія. Ще один суперник визначиться 31 березня 2020 року після закінчення змагань плей-офф Ліги Націй. Це може бути Грузія, Білорусь, Північна Македонія або Косово. Змагання відбудуться в Букарешті та Амстердамі 14, 18 і 22 червня. На Євро-2020 зіграють 24 збірні. Почнеться чемпіонат 12 червня в Римі. Фінал – 12 липня у Лондоні. (Радіо Свобода)

■ Застрелили трирічного хлопчика

КИЇВ. – На вулиці Льва Толстого біля перехрестя з Тарасівською 1 грудня невідомі обстріляли автомобіль, який провадив депутат Київської обласної ради В'ячеслав Соболев, колишній підприємець з Єнакієво. Під час стрілянини був убитий його трирічний син. (ТСН)

■ На Донбасі загинули вояки

КИЇВ. – На Донбасі під час виконання бойового завдання 1 грудня підірвалися на вибухових пристроях і загинули двоє українських військовослужбовців. Диверсійно-розвідувальна група збройних формувань Російської Федерації здійснила спробу проникнення у тил позицій Об'єднаних сил. Під час перекриття шляхів ворожих диверсантів на невідомих вибухових пристроях підірвалися два українські військовослужбовці, які померли на місці підризу. („Укрінформ“)

■ Затримали банду грабіжників

ЗАПОРІЖЖЯ. – 30 листопада затримано організаторів та найактивніших учасників банди, яку підозрюють у причетності до скоєння 20 тяжких злочинів. Банду організували батько та двоє його синів, вони чинили розбійні напади, грабунки, викрадення людей, крадіжки з авто та квартир. Працівники поліції знайшли та вилучили транспортні засоби, які використовували під час скоєння злочинів. Банда мала чималий арсенал зброї і при затриманні могла чинити збройний опір, тому до операції залучили батальйон поліції особливого призначення. („Українська правда“)

■ Визнали винними у справах Євромайдану

КИЇВ. – У справах Євромайдану визнали винними 59 людей. Про це 30 листопада повідомила Генеральна прокуратура України. Загалом правоохоронні органи України повідомили про підозру 445 особам, з них: 48 високопосадовцям, 228 правоохоронцям, у тому числі 27 слідчим, 20 прокурорам та 23 суддям. Скервано до суду 195 звинувачувальних актів стосовно 298 осіб. У вчиненні злочинів судами визнано винними 59 осіб, щодо 46 з них ухвалено звинувачення. Під час подій Революції Гідності постраждали 2,500 людей, 104 з них загинули, кілька десятків зникли безвісти, понад 1,000 дістали поранення, а сотні – були зарештовані та піддані тортурам. („Укрінформ“)

■ Жінки запросили дипломатів

КИЇВ. – 30 листопада у спорткомплексі „Олімпійський“ відбувся 27-ий благодійний ярмарок, який організував Міжнародний жіночий клуб Києва. Понад 50 посольств, які щороку беруть участь у ярмарку, представили сувенірну продукцію, одяг, електронні побутові пристрої. Кияни та гості столиці мали можливість скуштувати національну кухню різних країн – від чеського пива до страв індонезійської кухні. Гостей розважали музичні й танцювальні колективи з Німеччини, Куби, Катару, Молдови, Індії та Словаччини. Міжнародний жіночий клуб Києва – це недержавна, некомерційна організація, заснована у 1992 році жінками з різних країн під керівництвом Інґбор Крістоффсен, першого посла Бельгії в Україні та першого президента клубу. („Укрінформ“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Росія випустила підозрюваного

АМСТЕРДАМ. – Голяндська Служба публічної прокуратури (ОМ) повідомила 2 грудня, що Росія дозволила потенційному запідозрюваному у збитті лету МН17 Володимирові Цемахові втекти через кордон, щоб він не став перед судом за цю трагедію в східній Україні в 2014 році. У вересні Україна передала В. Цемаха Росії під час обміну полонених. Від того часу ОМ постійно зверталася до Росії, щоб його заарештувати і видати Голяндії. ОМ тепер звинувачує Росію, що вона зволікала з цим питанням, а в кінці повідомила ОМ, що місце перебування В. Цемаха невідоме. Згідно з повідомленнями в пресі, В. Цемах тепер перебуває в невідконтрольній Україні частині східної України. ОМ заявила, що „Росія дозволила В. Цемахові покинути Російську Федерацію і відмовилася виконати прохання голяндців, хоч вона була зобов'язана це зробити Європейською Конвенцією про екстрадицію”. („www.DutchNews.nl”)

■ Китай „покарав” США

ПЕКИН. – Китай суспендував візити військових кораблів США до Гонг-Конгу і наклав санкції на американські неурядові організації. Ці дії 2 грудня були у відповідь на законопроект, який пройшов майже одностайно в обох палатах Конгресу і який Президент Дональд Трамп підписав 27 листопада. Новий закон підтримує демократичний рух в Гонг-Конгу і зобов'язує США накладати економічні й подорожні санкції на китайських високопосадовців, якщо вони порушуватимуть людські права в Гонг-Конгу. Понад 100 тис. осіб демонстрували в жовтні в Гонг-Конгу на підтримку цього законопроекту. Аналітики вказують, що кораблям США не потрібно зупинятися в Гонг-Конгу, бо є багато інших воєнноморських баз в регіоні. Але ці дії Пекіну вказують, що напруга з Вашингтоном зростає. Неозначені санкції будуть накладені на „National Endowment for Democracy”, „Human Rights Watch” і „Freedom House”. („AFP”)

■ Голяндці обороняють свою мову

АМСТЕРДАМ. – Група голяндських академіків виступила на захист своєї мови проти зростаючого впливу англійських термінів. У своїй есеї 12 листопада в газеті „De Telegraaf”, яка є найбільшим щоденником в країні, вчені турбуються повільним витісненням їхньої рідної мови, особливо в ділянках популярної культури та інтернету. „Ми є недбала нація, коли доводиться дорожити нашою мовою та культурою”, – кажуть вони. Інтернет та соціальні медіа домінують в щоденному житті зі своїм зростаючим числом англійських термінів. „Мова визначає нашу ідентичність, хто ми є індивідуально й колективно як громадяни Голяндії”, – пригадують автори, вказуючи на потребу цінити мову як спільну культурну спадщину. („www.DutchNews.nl”)

■ Звільнено начальника поліції

ЧИКАГО. – Коли поліція в жовтні знайшла свого начальника Еді Джансона серед ночі сплячого у його поліційному авті, він виправдувався, що це було внаслідок того, що не взяв своєї медицини. Однак, пізніше він признався посадникові Лорі Лайтфут, що він перед тим „впив пару напоїв” під час вечери з приятелями. Внаслідок цього вона звільнила його з посади за обманливе звідомлення та неетичну поведінку. 59-літній Е. Джансон провів 31 рік на поліційній службі. На його місце тимчасово призначено Чарлі Бека, колишнього шефа поліції в Лос-Анджелесі. Л. Лайтфут підкреслила, що начальники поліції не можуть собі дозволити на етичні промахи. („Chicagotribune.com”)

■ Кадети можуть відкласти службу

ВАШІНГТОН. – Секретар оборони Марк Еспер 8 листопада підписав нові напрямні для кадетів-спортсменів у військових та морських академіях, дозволяючи їм грати в професійних командах після закінчення академії, а зойно тоді відбутися своєю військовою службою. Дозвіл буде даний на винятковій основі і атлет змусить повернути гроші за навчання, якщо він не відбуде свою обов'язкову службу. У червні Президент Дональд Трамп звернувся до Пентагону, щоб знайти спосіб дозволити кадетам брати участь в професійному спорті після градації. („Associated Press”)

Українці США пом'янули Голодомор

До „Свободи” надійшли вміщені нижче повідомлення про вшанування у громадах Америки пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні.

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерзі

Оксана Дякун

Школа українознавства при Церкві-пам'ятнику св. Андрія в Савт Бавнд-Бруці 23 листопада вшанувала День пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років. День у школі розпочався молитвою, до якої привів учнів о. Василь Шак.

Звертаючись до учнів, директор школи Ярослава Данищук заклала всіх зберегти пам'ять про трагічні сторінки історії українського народу для майбутніх поколінь та запалити свічку пам'яті, долучившись до всеукраїнської акції „Запали свічку пам'яті”. Вона оголосила хвилину скорботи в пам'ять мільйонів українських селян, українських сіл і хуторів, які були стерті з лиця землі після найбільшої трагедії ХХ ст.

Протягом дня учні дивилися на фільми „Голодний дух”, „Ти приніс мені яблуко” та „Де б ти не був”. На очах дітей були сльози, вони були вражені тим, що у країні, яка продавала зерно іншим країнам, гинули люди від голоду. Старші учні готували розповіді і реферати, які мають показати друзям в американських школах. Також протягом дня учні витинали ангеликів, малювали колоски, символічні свічечки.

Вчителька історії Оксана Дякун провела лекції пам'яті про трагічні події Голодомору. В школі була організована виставка учнівських малюнків. Під скорботну пісню „Свіча” учні прикріплювали власноруч зроблені паперові ангелики на чорне полотнище з мапою України, прикращеною колоссями пшениці. Завершилася акція співом гімну України.

Учні Школи Українознавства в Сомерсеті, Нью Джерзі, прикріплюють ангеликів на чорну мапу України. (Фото: Левко Хмельковський)

геноцидом, але штат Флоріда ще цього не ухвалив. Тому робляться великі зусилля, щоб це сталося в найближчий час, щоб тему Голодомору-геноциду було уведено у шкільну програму нарівні з Голокостом.

Присутні оглянули фільм „Stalin's Secret Genocide”. В залі на великій дошці була розміщена мапа України з 2010 року, де були зазначені пам'ятники жертвам Голодомору по всій Україні. Також була вивішена ілюстрація пам'ятників Голодомору в різних містах США та Канади.

У відзначенні великої трагедії України брали участь ветерани: Євген Томашоский, Мар'ян Бойсюк, Микола Компанієць, Василь Бистрянник; Товариство Української Мови: Віра Боднарук (голова), Неля Лехман, Іванка Олесницька, Богдан Боднарук; Осередок ім. св. Андрія: Віктор Лісничий (голова), Дарія Томашоска, Галина Лісничий, Клара Шпічка; Союз Українок Америки: Леся Попель (голова), Рома Гуран; Ukrainian American Club: Одарка Горбачевська, Катя Стецюк; Парафія св. Марії: Ляриша Шпон, Оксана Лев.

БРУКЛІН, Нью-Йорк

Мирослава Роздольська

16 листопада 28 учнів Школи українознавства „Нова хвиля” разом з учителями старших класів взяли участь у церемонії вшанування жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років, вчиненого сталінським режимом в Україні. Діти пройшли процесією з колосками пам'яті перед Поминальною службою, яку відслужили предстоятелі українських церков в Америці разом з багатьма священниками, дияконами у катедрі св. Патрика, Нью-Йорк.

Сотні українців у цій найбільшій святині столиці світу помолились за невинно убієнних, а 23 листопада запалили свічку пам'яті у школі та вшанували пам'ять мільйонів українців хвилиною мовчання.

Під час Соборної Панахиди в церкві св. Андрія в Норт-Порті (зліва): о. Василь Петрів, о. Олег Сацюк, о. Іван Фатенко; ветерани Мар'ян Бойсюк, Микола Компанієць, Євген Томашоский. (Фото: Віктор Лісничий)

НОРТ ПОРТ, Флоріда

Віра Боднарук

17 листопада в церкві св. Андрія відбулася Соборна Панахида у сослуженні отців української православної та української католицької громад. Члени Громадського комітету тримали запалені свічки, а ветерани Станиці ч. 40 прибули з американським, українським та місцевим прапорами.

Після Панахиди присутні були запрошені до залі Осередку св. Андрія, де їх привітала голова Товариства Української Мови Віра Боднарук. Вона згадала, що українці в діаспорі довгі роки старалися довести до свідомості вільного світу, що Голодомор був геноцидом українського народу.

На сьогодні вже близько половини штатів США визнали Голодомор

Учні Школи українознавства „Нова хвиля” в соборі св. Патрика в Нью-Йорку. (Фото: Лариса Заник)

Українці США пом'янули Голодомор

СПРІНГФІЛД, Орегон

Богдан Ліський

17 листопада в Українській католицькій церкві Різдва Богородиці, члени якої переважно неукраїнського походження, відбулась Панахида на вшанування жертв Голодомору в Україні 1932-1933 років, яку відслужив о. Річард Янович.

Цього самого дня після полудня після Літургії о. Р. Янович відслужив Панахиду за померлих від Голодомору з парафіянами українського і неукраїнського походження Візантійської Католицької Церкви з міста Портленд, яку заснував 26 серпня цього року Український католицький апостолат з метою приєднатися до епархії Української Католицької Церкви з осідком у Чикаго. Панахида відбулась у „Woodburn Grange Hall“.

24 листопада у Українській православній церкві св. Івана Хрестителя в Портленді було відслужено Літургію та Панахиду за загиблими під час Голодомору. Панахиду служив о. Володимир Яворський. Після цього присутні мали у церковній залі лекцію про Голодомор.

Вшанування пам'яті жертв Голодомору в Орегоні є черговим свідченням патріотизму американських громадян українського походження щодо України, а також солідарності численних американців з українцями і Україною.

ПАРМА, Огайо

Алекс Федорчук

Приєднуючись до всесвітньої акції до Дня Голодомору-геноциду, українська громада Великого Клівленду також вшанувала пам'ять жертв цієї страшної трагедії. Заходом Українських Злучених Організацій Огайо (УЗО) 24 листопада в Катедральному соборі св. Володимира Української Православної Церкви США була відправлена Панахида за жертв Голодомору. Поминальну службу очолив правлячий архиєрей Пармської епархії Єпископ Української Католицької Церкви (УКЦ) Богдан Данило у співслужінні Єпископа-емерита УКЦ Роберта Москаля та духовенства різних конфесій.

Молебень проходив під спів катедрального хору (регент Маркіян Комічак).

Владака Богдан у своїй промові сказав: „Ми зібралися, щоб пригадати те, що ніколи не забудеться. Ми маємо бути носіями правди про ту жахливу історичну подію, яка болючою стрілою пронизала серце кожного українця, намагатися, щоб людство побачило злочинність Кремля і не допустило повторення такого страшного гріха“.

Також о. Іван Наконечний закликав, щоб за святковим столом ми не забували про голодних, зробили благородний християнський вчинок, поділившись своїм достатком з нужденними.

Ведуча програми – секретар УЗО, директор Школи українознавства Товариства „Рідна Школа“ Галина Клебан наголосила, що важливо залучати молодь, особливо дітей шкіл, щоб пам'ять про Голодомор передавалася у майбутні покоління по всьому світі.

Активну участь у відзначенні взяли старшокласники Школи українознавства ім. Тараса Шевченка при Православному соборі св. Володимира і Школи українознавства Товариства „Рідна Школа“, а також члени організації Українські Американські Ветерани.

Заступник голови УЗО, представник від УЗО до Національного комітету з вшанування пам'яті жертв Голодомору д-р Юрій Яськів закликав ніколи не забувати те незмірне горе, яке приніс кремлівський уряд на нашу землю. Невинні люди вмирали від голоду лише через те, що вони були українцями. Завдання – не дати згаснути свічці пам'яті жертвам Голодомору-геноциду українського народу.

І на завершення церковний хор разом з усіма присутніми виконав „Боже, великий єдиний“.

Нью-Йорк

Фундація УВУ

6 листопада Фундація Українського Вільного Університету (ФУВУ), Академія св. Юра та Український Народний Дім у Нью-Йорку провели вечір вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-1933 років. Він складався з наукової доповіді відомого історика, проф. Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Володимира Сергійчука і мистецької програми.

У залі були студенти Академії св. Юра в Нью-Йорку, тож програма вечора дала нагоду цій молоді усвідомити, глибше зрозуміти, а для когось і відкрити для себе цей злочин тоталітарного сталінського режиму і його масшта-

З лекцією в Нью-Йорку виступає проф. Володимир Сергійчук (зліва), перекладає Аскольд Лозинський. (Фото: Степан Слуцький)

би, особливо серед дітей. Конкретні записи за цей період були просто знищені, проте кілька років тому В. Сергійчук зміг отримати доступ до даних, які советські палачі не здогадалися знищити, а саме – записи про кількість учнів у початкових і середніх школах.

В. Сергійчук у своїй доповіді висвітлив страшну картину, яка виникла внаслідок Голодомору в школах Радянської України, позаяк Голодомор особливо тяжко вдарив саме по дітях. У більшості випадків у період 1933-1940 років у сільських початкових школах кількість дітей була мало не вдвоє меншою, ніж у вересні 1932 року. Проналізавши велетенські масиви архівних даних, В. Сергійчук підрахував, що тільки дітей в УСРР внаслідок Голодомору померло понад 3.5 млн.

Захід відкрив, провадив, а також перекладав лекцію В. Сергійчука англійською мовою голо-

(Закінчення на стор. 19)

АМЕРИКА І СВІТ

■ США скоротять внесок до НАТО

ВАШІНГТОН. – США значно скоротять свій внесок до бюджету НАТО, повідомила 28 листопада телеагенція „Сі-Ен-Ен“ з посиланням на інформацію від високопосадовців оборонної сфери США та НАТО. Про таку формулу домовились країни-члени НАТО напередодні вершинної зустрічі НАТО в Лондоні, що відбулася 3-4 грудня. „Всі союзники домовились про нову формулу розподілу видатків. Згідно з нею, видатки більшості європейських союзників та Канади зростуть, а частка США зменшиться. Це важлива демонстрація відданості союзників альянсу і більш справедливого розподілу видатків“, – заявив високопосадовець НАТО. Заощаджені гроші допоможуть США фінансувати інші програми оборони та безпеки в Європі, включаючи програми у країнах, що не є членами альянсу, але є на передовій лінії з Росією, таких як Україна та Грузія, сказав високопосадовець США в коментарі для „Сі-Ен-Ен“. США планують скоротити свою частку у бюджеті альянсу з 22 відс. до приблизно 16 відс. Решту мають покрити інші країни-члени альянсу. Частка Німеччини в бюджеті НАТО становить майже 15 відс. Бюджет НАТО є відносно невеликий – 2.5 млрд. дол., а більшість видатків колективної оборони альянсу фінансують окремі країни. Згідно з цілями НАТО, країни-члени мають збільшити власні видатки на оборону до рівня не менше 2 відс. їхнього Внутрішнього валового продукту до 2024 року. („Голос Америки“)

■ У Конгресі є 96 ветеранів

ВАШІНГТОН. – В обох палатах Конгресу США тепер служать 96 ветеранів, з них 66 є республіканці. Це є менше, ніж 20 відс. всіх законодавців. Найбільше ветеранів було в Конгресі в 1970-их роках – 74 відс. Майже всі вони служили під час Другої світової війни або Корейської війни. Однак аналіза показує, що кандидати-ветерани не виграють більшість виборів проти неветеранів. Американський інститут підприємництва (АЕІ) 22 листопада оприлюднив свої передбачення на наступних 25 років, в яких сподівається, що найбільше ветеранів проживатимуть у Флориді, Тексасі та Каліфорнії. („The Washington Times“)

■ Трамп відвідав вояків в Афганістані

БАГРАМ, Афганістан. – З нагоди Дня Подяки Президент США Дональд Трамп 28 листопада відвідав військовослужбовців США в Афганістані. 16-годинна подорож була суворо засекречена, так що навіть група репортерів на літаку не знала, куди вони летять. Відтак вони не могли подати звіт про відвідини, аж поки президент не відлетів. В Афганістані його зустрів голова Об'єднаних Шейфів Штабу генерал Марк Мілей. Д. Трамп провів три години в країні. Це була його перша подорож до Афганістану. Минулого Різдва він також таємно відвідав військовослужбовців в Іраку. („CNN“)

■ Зменшується рівень холестерину

ВАШІНГТОН. – Журнал американського Коледжу кардіології надрукував 11 листопада статистику про те, що рівень холестерину серед американців зменшується. Головною причиною цього є пильна лікарська опіка людям, котрі потребують її. Науковці з Університету Алабами дослідили рівень холестерину у понад 32 тис. дорослих осіб в 2005-2016 роках. („Los Angeles Times“)

■ Додано пересторогу перед фільмами

БІРБЕНК, Каліфорнія. – Велика американська мультинаціональна компанія розваг та фільмів „The Walt Disney Company“ 12 листопада випустила новий продукт „Disney+“, який дозволяє споживачам постійно отримувати відео та фільми. Однак, на деяких старих клясичних фільмах („Jungle Book“, „Lady and the Tramp“, „Dumbo“ та інших) компанія включила пересторогу: „Ця програма передається так, як вона була оригінально створена. Вона може мати перестарілі культурні зображення“. Ці фільми були критиковані в модерних часах за те, що вони зображають стереотипи афроамериканців. Фільм „Song of the South“ з 1946 року взагалі не буде передаватися через контроверсійне зображення афроамериканців. („The Washington Times“)

Виступають учні Школи українознавства ім. Тараса Шевченка в Пармі, Огайо.

Що принесе нам 9 грудня?

Нема спеціального приладу, щоб можна було виміряти температуру напруги в сьогоднішньому політичному і загальногромадському житті України, однак, є вже очевидні ознаки перегріву. Причина традиційна: влада далеко не повною мірою інформує народ навіть щодо своїх тактичних кроків, вже не кажучи про стратегічні цілі. Це само по собі псує суспільну атмосферу, навіть коли нічого важливого не очікується. А зараз важливе і надважливе – вже на порозі: увага національно свідомої України і всього світового українства прикута до паризької зустрічі „нормандської четвірки“, призначеної на 9 грудня. Увага навіп з тривою, котра, на жаль, має під собою досить підстав. Громадянськи активна частина спільноти побоюється, що можлива зустріч наодинці Володимира Зеленського з Володимиром Путіним таїть у собі небезпеку відступу миролюбного українського президента перед безконечно нахабним московським імперцем, у минулому – советським кагебістом.

Українська суспільна думка нуртує запитаннями, на які ніхто не має певної на 100 відс. відповіді. Наскільки ймовірним є, що В. Зеленський може підписати якісь угоди всупереч національним інтересам України? Що то за „попередні домовленості“, на яких наполягав В. Путін як на умові свого приїзду до Парижу? А вже ж якщо він туди їде, то це означає, що вже досягнув свого. Зокрема підпису В. Зеленського під „формулою Штайнмаєра“. А цю „формулу“ хіба можна зрозуміти інакше, ніж як смертельну загрозу для внутрішньої єдності української держави? Чому ця „формула“ мовчить про загарбаний Росією український Крим? Чому мовчить про повернення Україні контролю над кордоном з Росією? І чи не стоїть вже доконаний факт за словами російського Міністра закордонних справ Сергія Лаврова, що після паризької зустрічі „мають розпочатися прямі переговори між Києвом, Донецьком та Луганськом“? Переговори про що? Про надання сепаратистам права впливати на внутрішню і зовнішню політику України? Переговори з ким? З україноненавистниками?

У той саме час, як С. Лавров говорив про „прямі переговори“, донбаські сепаратисти у своєму „парляменті“ ухвалили „закон про державний кордон з Україною“, зазначивши в ньому, що „частина Донецької народної республіки покищо підконтрольна Україні“.

Не може бути, аби В. Зеленський не розумів, куди його підштовхують і затягають. Коментуючи припинення (31 грудня) чинності закону про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей, президент сміливо сказав, що буде ухвалено новий закон, і він не передбачатиме жодної автономії для окупованих росіянами українських територій. Але ця заява – це з 3 жовтня. Відтак В. Путін відповів на неї, що Київ мусить узгоджувати своє законодавство з Донецькою і Луганською „народними республіками“, інакше мирні переговори – неможливі.

То що тепер станеться в Парижі? І як вестимуть себе західні учасники „нормандської четвірки“, особливо пропутінський Емануель Макрон, котрий не хоче бачити Україну європейською державою? Поза сумнівами, він також буде за „прямі переговори“. Ледве чи краще виглядатиме політично обачніша Ангела Меркель, оскільки вже не може приховати фатальної залежності Німеччини від російського газу й тому, як і Е. Макрон, буде в Парижі, швидше за все, на боці В. Путіна. Та грець з ним, з Е. Макроном – важливіше, чого насправді хоче президент України. Для чого він їде на цю зустріч? До якого вибору тяжіє його президентська душа поміж європейським світом і „руським міром“? Бо хоч його „слуги народу“ ще так-сяк зберігають європейську риторичку, з Міністерства закордонних справ України одні за одними відходять найвідданіші проєвропейському курсові урядовці – чуються там вже непотрібними.

У ці дні, у зв'язку з зустріччю в Парижі, до В. Зеленського звертаються десятки авторитетних в Україні людей – політиків, політологів, публіцистів, учених, письменників, бажають йому гідно витримати це тяжке для нього особисто і для України випробування, дають добрі поради. Одна з них, мабуть, найкоротша і найкорисніша, належить відомому своєю принциповістю журналістові Віталієві Портникову: „Сила Путіна – в слабкості Зеленського. Насправді Путін – слабкий політик, і це – шанс для Зеленського...“

Боже великий, прихили українське небо до української землі, щоб її президент зміг використати цей шанс!

ІСТОРІЯ

Про опір Голодоморові

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Під час Голодомору-геноциду 1932-1933 років українці не скрізь були безмовними жертвами, чинили спротив. Нижче подано кілька оповідей, знайдених у архівних справах репресованих Кіровоградської області.

Голод у Зінов'євську

Голодомор був відчутний не лише на селі, а й у місті Зінов'євську (тепер це Кропивницький). У одній з справ репресованих мало звинувачено 11 робітників заводів та службовців у тому, що розкрадали просо та соняшникову олію. У звинувальному висновку написано:

„Продовольчі труднощі, що утворились у Зінов'євську в результаті відомих неправильностей при проведенні хлібозаготівчої кампанії, викликали випадки розкрадання продовольчих вантажів з боку неорганізованого населення під час транспортування вантажів вулицями міста, а також місць їхнього зберігання. Постійно розростаючись, ці випадки стали масовими: у крадіжках почало брати участь і працююче населення. Крадіжки здійснювалися групами до 50 чоловік, вони діяли, оточуючи комори, склади, підводи, автомашини, які перевозили вантажі. Заходи, застосовувані для боротьби з крадіжками, як то супроводження вантажів озброєними міліціонерами, застосування останніми зброї, не дали результатів, хоча про рішучість заходів говорять три випадки вбивств міліціонерами нападників, які виявились робітниками місцевих підприємств.“

В крадіжки втягнулись не тільки шофери й підводчики, які почали відкрито продавати вантажі, що перевозили, але й міліціонери, які супроводжували їх на підводах та автомашинах. Врешті-решт крадіжки ці стали набирати організованої форми, поряд із дрібними і стихійними крадіжками почали зникати цілі вантажівки і підводи з продовольством, а також експортними товарами, які через певний час потрапляли на ринки. Ці обставини свідчать про наявність організованих груп осіб, зв'язаних з представниками відповідних установ.“

У цій справі двох звинувачених розстріляно, двоє отримали по 10 років таборів, семеро – по п'ять.

Бунтівний колгосп ім. Сталіна

У селі Обертасово було організовано колгосп і названо його, на горе селянам, іменем Сталіна. Тоді

таке ім'я зобов'язувало виконувати і перевиконувати усі завдання держави. У 1932-1933 роках про таке не могло бути й мови. Плян хлібоздачі колгосп виконав на 50 відс., чи й менше (у іншому джерелі вказано, що на 36).

5 січня 1933 року, як сказано у справі, сільська рада намагалася застосувати до керівництва колгоспу примусові заходи, але воно, „клясово-чуже і наскрізь прокуркульське“, вчинило страйк. Іван Осика, працівник колгоспної майстерні, казав: „Ми працюємо, а хліб у нас забирають, хочуть нас задушити голодом!“. Закликав не виходити на роботу, молотити якомога довше, аби давали хоч щось їсти.

У справі сказано, що усе правління колгоспу – колишній голова Кузьма Вишневецький (засуджений на шість років), комірник колгоспу Федір Кривошей, Олександр Гросул, який виконував обов'язки голови після арешту попереднього, завідувач господарством Арсен Явтушенко, колгоспники Володимир Явтушенко та Костянтин Мосендзя – зібрало навколо себе куркулів, гноїло та розбазарювало хліб, саботувало осінню сівбу та хлібозаготівлю, перетворило колгосп на споживацьке господарство. Члени правління відкрито агітували проти заходів партії: часто казали людям, що хліб так чи інакше заберуть, треба ним запасатися.

У колгоспі не було дисципліни, люди часто не виходили на роботу, весною 1932 року здохло понад 100 коней, під зиму загинув соняшник, понад 40 гектарів ячменю та згнило у стіжках майже усе колгоспне сіно.

Усе це було потрафковано, як прямий саботаж. Президія Зінов'євської міської ради прийняла гнівну постанову: „Позбавити артіль ім'я Сталіна; заарештувати куркульське керівництво; клопотати про виселення за межі України шістьох куркулів; накласти штраф у розмірі 15-місячного додаткового завдання м'ясного податку; правління розпустити і обрати нове“.

Очевидно, ця постановка зіграла вирішальну роль у долі згаданих наших земляків. Бо навіть у 1989 році, коли прийшов час реабілітації, у протесті прокурора В. Мусіяки було сказано, що ця справа порушена і вирок виконано за постановою президії Зінов'євської міської ради від 8 січня 1933 року. Тобто суду не було.

„У складі уряду немає українця“

Групу „колишніх петлюрівців“ з села Ново-Григорівки арештували на початку 1930-их років. Чи служили вони у війську Симона Пет-

(Закінчення на стор. 17)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

Fax (973) 644-9510

E-mail advertizing@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Слідкуватимемо за переговорами

Відновлення закупівлі природного газу в Росії, про що заявили в уряді, це злочин проти держави, проти загиблих на Майдані та на війні, злочин проти майбутнього України. Ми чотири роки не закуповуємо російського газу і жодного разу не мали проблем ні з політичною залежністю від поставальників, ні з відключенням газу перед Новим роком. На практиці доведено, що це було правильне рішення.

Для Росії газ це не товар, а зброя – засіб корумпування українських еліт, засіб впливу на українську політику, засіб колонізації та узаалежнення України від „руського міра“. Тому будь-які розмови про купівлю російського газу – це пряме свідчення готовності влади до капітуляції.

Якщо Президент Володимир Зеленський збирається говорити у

Парижі про закупівлю російського газу, то, мабуть, не усвідомлює головного свого завдання під час зустрічі у „нормандському форматі“. Єдине, про що можна вести розмову в Парижі цього разу – це відповідальність Росії за війну на Донбасі і анексію Криму, а не про газ.

Сподіваємось, що у президента вистачить глузду та інстинкту самозбереження усвідомити це і не повторювати помилки минулого. Бо інакше доведеться нагадати, як закінчують ті, хто вже здавав суверенітет України в обмін на „дешевий“ газ.

Ми будемо уважно слідкувати за переговорами у Парижі під час „Варти на Банковій“, яка розпочинається 8 грудня.

Сергій Пархоменко,
Київ

Політичні партії...

(Закінчення зі стор. 1)

компромисів щодо унітарної держави і ніякої федералізації, жодних компромисів щодо європейського та євроатлантичного курсу, жодних політичних дій, зокрема виборів на тимчасово окупованих територіях Донбасу до виконання умов безпеки і деокупації – виведення російських військ, роззброєння незаконно озброєних формувань, встановлення контролю над державним кордоном. Жодних компромисів щодо деокупації та повернення Криму Україні, жодного припинення міжнародних судових процесів проти Росії“.

Член фракції „Батьківщина“ Іван Крулько заявив, що три політичні сили вимагають „забезпечення принципу „спершу – безпека“, включаючи всеохоплююче припинення вогню, виведення російських

військ і зброї з території України, повернення контролю України над українсько-російським кордоном“. „У зв'язку з цим координуємо свої дії для забезпечення непорушності цих червоних ліній і дотримання національних інтересів нашої держави, і закликаємо усі державницькі партії і громадські організації долучитися до спільної боротьби для захисту України“, – сказав І. Крулько.

Під час виступу представників „Євросолідарности“, „Голосу“ і „Батьківщини“ біля трибуни зібралися всі члени цих фракцій.

Зустріч провідників країн-учасниць нормандського формату запланована на 9 грудня у Парижі. 2 грудня Президент України Володимир Зеленський запевнив, що на зустрічі „зради“ не буде, та закликав українців довіряти йому.

„Укрінформ“

Зупинить...

(Закінчення зі стор. 1)

мих переговорів з лідерами підконтрольних Росії терористичних організацій так званих Донецької та Луганської Народних Республік („ДНР“ та „ЛНР“).

5) Росія повинна нести повну відповідальність за відбудову розбитої війною України, та виплату репарацій всім постраждалим від війни проти України та від збиття маляйзійського літака рейсу MH17.

Будь-які поступки щодо цих „червоних ліній“ пошкодять суверенності української держави, безпеці в Європі та призведуть до розбрату всередині країни – чого й добивається Росія. Формула „миру будь-якою ціною“ легітимізує сили закордонної окупації в Україні,

створить тривалий розкол у країні, та відірве Україну зі шляху євроатлантичної інтеграції.

„Ми глибоко стурбовані тим, що переговори „нормандського формату“ в Парижі можуть бути скеровані своєкорисливими інтересами різних сторін. Отже, ми закликаємо до того, щоб переговори щодо миру в Україні відбувалися прозоро та за участі всіх сторін, що дозволить Україні захистити інтереси своєї держави та народу“, – зазначив Президент СКУ Павло Грод. „Ми закликаємо лідерів „нормандської четвірки“ створити чітку дорожню карту та часові рамки для відновлення миру та понесення Росією відповідальності за відбудову зруйнованого війною регіону та виплату репарацій сотням тисяч українців, які постраждали від безглуздої російської війни проти України“.

Провідному членові СУМ виповнилося 100 років

Довголітній і провідний член Спілки Української Молоді (СУМ) Михайло Фурда народився 100 років тому, 27 листопада 1919 року, в селі Галич, на Підгаєччині, в українській патріотичній родині. Закінчив шість класів народної школи у Галичі, а відтак вступив до гімназії в Перемишлі. У 1937 році М. Фурда вступив в ряди Юнацтва ОУН. В той час він багато читав, збагачував свої знання та виявляв неабиякий талант до виховної роботи. Від 1942 року М. Фурда був призначений повітовим виховником Юнацтва ОУН. Крім виховної роботи, був задіяний у глибоко законспірованій діяльності ОУН. Під час Другої світової війни був змушений залишити рідні землі й через Лемківщину, Словаччину, та Австрію добрався до Мюнхену, де поновив свою діяльність в ОУН під стягом Степана Бандери, записався на правничі студії в Українському Вільному Університеті, став одним із засновників Товариства Української Студіючої Молоді ім. Миколи Міхновського (ТУСМ).

У 1950 році М. Фурда залишив Німеччину і оселився в Нью-Йорку, де з перших днів включився в українське суспільно-громадське та політичне життя, вступив до Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) та СУМ, якій віддав понад 60 років жертвенної та сумлінної праці, виховуючи не одне молоде покоління сумівців під гаслом „Бог і Україна“.

Спершу він був членом Осередку СУМ ім. генерала-хорунжого Тараса Чупринки, де його обирали головою 1956-1957 роках. Відтак, протягом 36 років, посідав провідні пости в Крайовій Управі (КУ) СУМ – був головою КУ СУМ у 1958-1964 роках, а в різних роках опісля головою і членом Крайової Контрольної Комісії або головою і членом Крайового Товариського Суду СУМ. З нагоди 50-ліття СУМ в Америці і 50-річчя відданої праці в рядах Спілки та її розбудови КУ СУМ в Америці нагородила М. Фурду почесною грамотою та званням Визначного Члена СУМ. Рівночасно М. Фурда займав відповідальні посади у світових органах СУМ – понад 30 років очолював або був членом Контрольної Комісії або Товариського Суду Центральної Управи СУМ. Був учасником багатьох Світових Конгресів СУМ, Крайових З'їздів та учасником та виховником на численних виховно-вишкільних сумівських таборах. М. Фурда разом з такими визначними сумівцями як Євген Гановський, Мирослав Шмігель, Корнель Василик, Іван Кобаса, Ярослав Петрик, Микола Бачара, Роман Глушко і Теодор Олещук був ініціатором, будівничим та керманцем потужної сьогодні СУМ в Америці, яка цього року відзначає 70-річчя свого існування.

М. Фурда є не тільки найстаршим членом Осередку СУМ в Нью-Йорку, але й найстаршим чле-

Михайло Фурда в молоді роки.

ном СУМ у світі. Його щорічно можна було бачити в сумівському однострої на річних загальних зборах Осередку. За його відданість та працю Управа Осередку СУМ в Нью-Йорку надала йому звання Почесного Члена, а Світовий конгрес СУМ за його виховну працю надав йому найвище звання Виховника IV ступеня.

Крім діяльності в рядах СУМ, М. Фурда („Орлик“) працював в рядах ОУН, де мав відповідальні пости в Обласному Проводі ОУН, вірний своїй присязі, зложеної ще на рідних землях. Крім цього, він є активним членом 2-го Відділу ООЧСУ в Нью-Йорку, де двічі був головою, в Українському Конгресовому Комітеті Америки та брав активну участь в громадському житті громади в Нью-Йорку. Любив, разом із своєю вже покійною дружиною Лідією та дітьми – покійною Христею та синами Юрієм та Олесем, відпочивати на сумівській Оселі в Еленвілі та тишився своїми внуками. В додатку, любив співати в хорі церкви св. Юра в Нью-Йорку, та був відомим шахістом.

Життя М. Фурди сповнене безмежною любов'ю до України, до її змагу до незалежності, а тепер до її утвердження та розбудови. В останніх кількох роках М. Фурда займається виховно-освітньою та добродійною діяльністю для своїх краян на Україні, зокрема у місті Підгайці. Висилає до місцевого краєзнавчого музею УПА націоналістичну, наукову та діяспорну літературу для просвіти місцевого населення та молоді, а зі своїх заощаджень щедро жертвує на національні та церковні цілі.

У святковий день вітали М. Фурду Тереновий Провід ОУН Америки, Крайова Управа СУМ, Головна управа ООЧСУ, Управа Осередку СУМ в Нью-Йорку та всіх подруги і друзі, яких він вчив любити свою батьківщину і для неї працювати.

Богдан Гаргай,
Нью-Йорк

НАШ АРХІВ:

WWW.SVOBODA-NEWS.COM

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

По жертви повертають воїнів до життя

Мирослава Роздольська

СТЕТЕН АЙЛЕНД, Нью-Йорк. – 8 листопада на благодійному концерті скрипаля-віртуоза Олександра Божика присутні стоячи зустріли оплесками двох українських воїнів Миколу Левкуна та Анатолія Сенища, котрі на запрошення фонду „Revived Soldiers Ukraine“, який очолює Ірина Ващук-Дісіпіо перебувають на реабілітації у США.

Радість зі сльозами на очах було у кожного, коли М. Левкун швидким кроком з кінця залу майже підбіг до сцени. Ще рік тому він сидів у колясці без обох ніг. Тоді приймали воїна у Школі українознавства у Брукліні. Діти зі своєї коляди принесли 200 дол., щоб зробити і свій маленький внесок на протези для мужного воїна, захисника України.

Побачивши, як М. Левкун може ходити сьогодні, ніби не на протезах, а на своїх ногах, подумалось: „Яке велике чудо творить ця маленька дециця кожного з нас. Вона зцілює не тільки воїнів, а й нас самих, бо наповняє серця любов'ю“.

„Маємо можливість долучитися до благодійності для воїнів, які віддали для Вітчизни і для добра ближніх значно більше, ніж ми

можемо зробити для них“, – сказав звертаючись до присутніх, о. Василь Годенчук, парох Української католицької церкви Пресвятої Трійці, парафіяльна громада якої приймала гостей.

Невелика громада, об'єднана довкола церкви, робить багато добрих справ. І цього разу тут була приготована чудова гостина – все пожертвували декілька родин, щоб виручені гроші передати на медичні потреби для воїнів.

Того дня на Стетен Айленді було зібрано 9,056 дол. Продано всі 100 квитків, хоч не кожен, хто купував їх, міг прийти на концерт, але у такий спосіб долучався до благодійності. Пожертва від парафії була 2,000 дол., надходження з авкціону за дві вишиванки, продані по 500 дол. кожна, виручка за канапки, солодке та інші внески разом становили суму, на яку майже два місяці може функціонувати реабілітаційний центр „Next Step Ukraine“, який за сприяння фонду „Revived Soldiers Ukraine“ відкрили пів року тому, в Ірпені, біля Києва, на фонди, зібрані в українських громадах США.

Презентація цього реабілітаційного центру, яку зробила добровольчиня Мар'яна Носал, також

не залишила нікого байдужим. Цей центр є важливим тим, що воїни на місці можуть проходити відновлення на відповідних тренажерах, з добре підготовленими спеціалістами, які пройшли стажування у США.

Це покищо єдиний центр такого типу в Україні. І. Ващук-Дісіпіо мріє про ще кілька центрів у різних регіонах України для мужніх людей, які взяли в руки зброю і стали на оборону батьківщини, не шкодуючи власного життя і здоров'я. У США вона домовляється у найкращих шпиталях з найкращими лікарями про надзвичайно складні операції, які можуть зробити тільки тут.

М. Левкун переніс таких 17 операцій, інші воїни також мали десятки таких втручань. За чотири роки фонд спровадив з України 37 військовослужбовців на лікування до США з травмами щелеп, очей, внутрішніх органів, ніг та рук на протезування та реабілітацію.

Нині М. Левкун підбадьорує побратимів, які ще очікують на лікування. І ось добра вістка не забарилась для Анатолія Сенища – лікарі обіцяють врятувати йому ногу, а йшлося уже про ампутацію. Після Служби у Церкві св. Юра, в Нью-Йорку, на лікування А. Сенища в шпиталі „Hospital For Special Surgery“ було зібрано 5,500 дол. Велика вдячність за це жертводавцям та настоятелю о. Емельянові Дорошу і о. Іллі Бронівському, які стали для воїнів духовними наставниками. Вони тісно співпрацюють з фондом „Revived Soldiers Ukraine“.

Успішно завершився благодійний тур концертів від Маямі до Бафало, від Чикаго до Нью-Йорку з співач-

Анатолій Сенищ у „Hospital For Special Surgery“, Нью-Йорк.

кою Оксаною Мухом та скрипалям-віртуозом О. Божиком. Щедрою була підтримка громад, об'єднаних довкола спільної благодійної мети – Норт-Порт, Флориди – 10,100 дол., Маямі – 5,900 дол., Бафало, Нью-Йорк – 10,276 дол., Чикаго – 8,520 дол., Дітройт – 11,280 дол., Стетен Айленд – 9,056 дол., Філадельфія – 16,040 дол. та Випані, Нью-Джерзі – 14,200 дол. Це нові надії на повернення до повноцінного життя поранених військових.

„Усі фонди в США, Європі та Україні приділяються на наших, на найсильніших, але покалічених війною захисників України, – каже І. Ващук-Дісіпіо. – Наша місія дуже чітка – відновити по максимуму здоров'я наших воїнів! Також гроші приділяємо на утримання центру неврореабілітації в Ірпені „Next Step Ukraine“. Вона на своїй сторінці у фейсбук дякує всім добровольцям у майже 40 штатах США, які спільними зусиллями допомагають відновитися відважним захисникам України.“

Долучитися до цього руху та більше дізнатись про діяльність „Revived Soldiers Ukraine“ в США, можна на сторінці І. Ващук-Дісіпіо у фейсбуку: #irinavashchukdiscipio та на інтернет-сторінці: www.rsukraine.org.

Зі скрипалям-віртуозом Олександром Божиком, добровольцями та воїнами Анатолієм Сенищем і Миколою Левкуном після концерту в Українській католицькій церкві Пресвятої Трійці на Стетен Айленді. (Фото: Мирослава Роздольська)

Юнацтво СУМ допомагає дітям в Україні

Члени СУМ Випані зібрали 102 наплечники та вислали дітям в Україні. (Фото: Христина А. Долинюк)

Христина А. Долинюк

ВИПАНІ, Нью-Джерзі. – Від 2014 року члени Спілки Української Молоді (СУМ) усього світу щорічно беруть участь в благодійній акції „Теплом зігріємо серця“, щоб допомогти та підтримувати дітей переселенців з Донбасу та тих дітей, котрі втратили родичів на фронті.

При кінці жовтня цього року члени 49-го Відділу Юнацтва СУМ „Калуш“ зібралися в Українському Американському Культурному Центрі Нью-Джерзі у Випані, щоб вже п'ятий раз провести благодійну сумівську акцію. Родини добровільно спонзорували дітей в Україні, які зазвичай були такого ж самого віку як і їхні діти.

До наплечників діти пакували теплі куртки і зимовий одяг, шкільне приладдя, маленькі іграшки та святкові вітання. Акція дала змогу батькам і виховникам вчити дітей про сучасну війну та обговорити, як юнацтво на американському терені може підтримувати молодь в Україні.

До акції також долучилися члени

ширшої громади Випані, зокрема члени парафії св. Івана Хрестителя та юнацтво Пласту.

Все разом вислали 102 наплечники цього року до осередків в Калуші, Тернополі, Києві та Хмельницькому. Протягом останніх п'яти років члени СУМ Випані відправили понад 600 наплечників дітям в Україні.

Трибуна Українського Народного Союзу

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1980

19 червня 1980 року, Роналд Рейган, кандидат Республіканської партії на пост президента США, загостив на прийняття в Нью-Йорку в готелі Галоран Гавз, яким провадили д-р Іван О. Флис, головний предсідник Українського Народного Союзу, і заступниця головного предсідника УНСоюзу, відома активістка Республіканської партії, Марія Душник. У прийнятті взяли участь представники біля двох десятків інших братських установ і етнічних груп. Крім союзовців, у групі понад 30 українців були адміністративний директор УККА Іван Базарко, редактор „Українського Квартальника” д-р Володимир Душник та інші. Присутні також були члени редакцій „Свободи” та „Українського Тижневика”. Окремо вітали Р. Рейгана члени ексе-

кутиви Союзу Українців Католиків „Провидіння” та представники Ліги Українських Католиків на чолі з духовним провідником о. Іваном Стевенським. Хлібом і сіллю привітали Р. Рейгана члени Школи Кобзарського Мистецтва. Координатором цієї зустрічі був Степан Поступак, член Спадщиної ради при Крайовому республіканському комітеті, а йому асистував діяч цієї партії Степан Скубик. (Фото: Рома Сохан Гадзевич)

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і вдосконалюється. Загляньте тут: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

Нові члени УНСоюзу

Ніколь Кравчук, дочка Михайла і Наталії Кравчуків з Вільмінгтону, Делавер, стала членкою 42-го Відділу УНСоюзу. Її забезпечив батько.

Дмитро Лупак, син Ірини та Миколи Лупаків з Колумбусу, Нью-Джерзі, став членом 116-го Відділу УНСоюзу. Його забезпечила бабуся Анна Лупак.

LONG TERM ANNUITIES

**4.00%*
9 YEAR**

**3.75%*
7 YEAR**

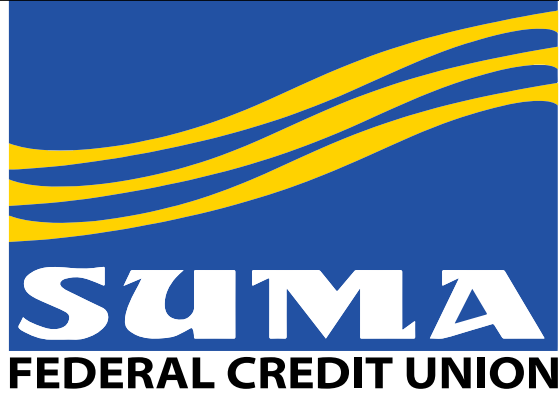
**3.25%*
5 YEAR**

**CALL US TODAY!
888-538-2833**

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

INSURING OUR COMMUNITY
125 YEARS

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

ОТРИМАЙТЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СЬОГОДНІ!

It's the Season

ДЛЯ

ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ НА МАШИНУ!

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК

1.99%
APR*

ДО 48 МІСЯЦІВ

100%
фінансування
для
кваліфікованих
позичальників

 Like us on
Facebook

* APR = Annual Percentage Rate. This is not a guarantee of credit. An application and approval is required. All loan rates are based upon member's credit worthiness at time of application and the term of the loan. Your rate may be higher and rates are subject to change without notice. Used vehicle loans are based on the age of the vehicle and term of the loan. Visit us at www.sumafcu.org or call the credit union for current rates.

** 100% Financing applies to credit scores of 660 or higher. Financing does not include sales tax, tags, destination charges, etc. Call the credit union for more information.

SUMAFCU NMLS# 527694

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

ПОДАЙТЕ АПЛІКАЦІЇ У ФІЛІЯХ SUMA FCU АБО ОНЛАЙН WWW.SUMAFCU.ORG

Вечорниці Червоної Калини

Діловий Комітет має шану запросити Вас із Родиною на Традиційні Вечорниці з Презентацією Дебютанток

You are cordially invited to attend the
Cherвона Kalyna Cotillion Ball

Субота 8 лютого, 2020

Hilton Pearl River

500 Veterans Memorial Drive • Pearl River, NY 10965 tel. 845-735-9000

Оркестра Грім

Коктейли 6:00-7:00 вечора (безкоштовним)	Банкет 7:00-9:00 вечора (з безкоштовним пивом та вином)	Презентація Дебютанток 7:00 вечора	Вечорниці 9:00 вечора - 2:00 ранку Напитки (Cash Bar) 7:00 веч. до 1:00 ранку Кава - 1:00 ранку
---	--	--	--

Додаткові кімнати в сусідньому готелі:

Holiday Inn Orangeburg
329 Route 303 • 845-359-7000 ("Ukrainian Debutant" rate)
* Безкоштовна маршрутка *

Вечірній Одяг

Saturday February 8, 2020 Music by Grim orchestra

Hilton Pearl River

500 Veterans Memorial Drive • Pearl River, NY 10965 tel. 845-735-9000

Cocktails - 6:00-7:00 p.m. (complimentary open bar)	Banquet - 7:00-9:00 p.m. (with complimentary beer and wine)	Presentation of Debutantes 7:00 p.m.
Ball		
9:00 p.m. to 2:00 a.m.	Cash Bar - 7:00 p.m. to 1:00 a.m.	Coffee - 1:00 a.m.

Additional hotel reservations are being accepted at:

Holiday Inn Orangeburg
329 Route 303 • 845-359-7000 ("Ukrainian Debutant" rate)
* Shuttle service provided *

*Formal Attire
Requested*

KalynaDeb.org

ПОДОРОЖІ

„Еней“ вдруге переплив океан

Працівник редакції „Свободи“ Ігор Пилипчук продовжує морську подорож на малому вітрильнику „Еней“. Він переплив Атлантичний океан зі штату Нью-Джерсі, відвідав Азори, Канари, Капо-Верде й знову рушив через океан на захід, до Бразилії, звідки прямує до Аргентини. Нижче вміщено уривки з його бортового журналу.

29 жовтня. Зона штилів виявилася приставучою дамою. У всякому разі в моєму випадку. Вже кілька днів, як я теоретично покинув її, або близько 150 миль, як її володіння повинні скінчитися, а вона все переслідує нас з „Енеєм“. Кожен день звечора прогноза погоди показує вітер, а зранку – що ми все ще в безвітровій зоні, або на її кордоні. Шкода дивитися, як гойдання без вітру безцільно тріпає вітрила.

Зранку мене повільно обігнав торговий корабель „Балтійська зима“ на відстані семи миль. У мене майнула думка, що якби він проходив ближче, можна було б попроситися на буксир, бо він ішов до Ріо-де-Жанейро – мені по дорозі. Там напевно розмовляли російською і українською мовами.

Вже використав 75 відс. пального. Більше не наважуюся, бо до порту ще далеко. Добре працює тактика, коли тримати оберти двигуна низькими і при цьому нести вітрила. Тоді вони працюють спільно і дають швидкість три вузли і більш-менш стабільний, без надмірних розхитувань, рух. При цьому витрата пального мінімальна. Для цього є дві причини: працюють вітрила і дає хоч і невеликий, але пропульсивний рух. Сьогодні гарний день – перший за тиждень без дощу і дощових хмар на горизонті.

Вперше за день порив вітру перевищив шість вузлів. Може, нарешті, це він? Я чекаю на попутний, торговий вітер з цієї сторони Атлантики. Цей метеорологічний феномен – торговий вітер – діє на великій площі Південної Атлантики. Він дує в тому ж напрямку, що і в північній частині океану. Рівно, стабільно, впевнено, надійно, 15-18 вузлів з південного сходу. Не так, як місцевий шквал, який налетить, наробить шкоди, і зникає за кілька годин. Щоб дійти до Бразилії з торговим вітром навіть не треба міняти галс – весь час із „зеленим світлом“. За тиждень можу бути на місці при доброму вітрі.

30 жовтня. Місяць на екваторі завжди освітлений знизу. Тобто, молодий місяць завжди рогами вгору. А хмари в місячну ніч на горизонті часом набувають дивних контурів. Якби зробити нічне фото, то воно б створило враження, ніби то густі дерева, що ростуть вздовж берега.

Переддощові хмари вдень також виглядають цікаво – як величезні гриби. Капелюх звичайно не схожий формою на грибний, але вони мають ніжку, яка сполучена з океаном. Виглядає, як товстий напівпрозорий тунель, через який хмара-гриб контактує з океаном. Інші не мають форми, але можуть тимчасово змінити напрям вітру, а разом з цим і напрям руху човна. Тоді траєкторія руху на карті виглядає безглуздо непрямою, з поворотами.

Швидкість вітру, а разом з ним і „Енея“, підвищується поступово. Після того, як вчора ми наре-

шту підхопили торговий вітер (або він підхопив нас), тільки опівночі швидкість вітру досягла 10 вузлів. Очікується 15-17. Напевно тільки завтра. „Еней“ – відносно важкий крейсерський вітрильник. Його рух по хвилях можна порівняти з відчуттям при їзді на гусеничному транспорті – бронетранспортері, або тракторі. Там, де колісні авта різко провалюються у рівчак, або вибоїну, гусеничні проходять плавно. Так і легкі вітрильники – на хвилях їх сильно кидає вгору-вниз, а важчі рухаються плавніше і тому комфортніше, правда за рахунок меншої швидкості.

Ніч. Ідемо проти вітру і проти хвиль. „Еней“ висікає фосфорні іскри з води. Прямо перед нами довга, вузька, темна дощова хмара, формою схожа на величезну сигару. Висить дуже низько над водою. Ми входимо прямо під неї і здається що зачепимо її щоглою. Прямо над нею – місяць і зорі. Місяць освітлює її верхню частину, створюючи яскравий ореол, що контрастує з важким і повним води темним низом, а також простір за хмарою, створюючи світле тло і враження, що ми входимо в якийсь казковий тунель.

31 жовтня. Ми вийшли з вчорашнього тунелю живими і неушкодженими, але ця ніч була знаменита великою кількістю невеликих шквалів – я нарахував шість – коли швидкість вітру піднімалася до 20 і більше вузлів. Останній стався десь біля третьої години ранку – це було темно. Я сподівався, що за годину ми пройдемо його, але коли розвиднілося, кругом були суцільні хмари.

Вже полудень, а вітер не вщухає, іде дощ і круті хвилі час від часу б'ють човен в борт і заливають зверху соленою водою. Я починаю отримувати все більше задоволення від такого способу життя. Скоро три місяці, як вийшов в море. Океанська пустеля і гармонійність природи поступово проникають в мене і привчають до такого ж способу життя. Я вимушений змінюватися, адаптуватися до навколишнього середовища, щоб жити і рухатися в гармонії з ним. Хоча б для того, щоб уникнути проблем через невчасні або неправильні дії.

1 листопада. Сьогодні перетнули лінію екватора і формально перейшли у південну півкулю Землі, а разом з тим і в літо. Коли в північній півкулі зима, в південній – літо. Але лінії екватора я не побачив. Тому, що її не існує. У свій час сказати, що я приплив з країни, де багато диких мавп, стало недостатньо і розумні люди вирішили цю проблему європейських методом. Вони взяли карту землі, накінували на неї сітку, яка створила лінії координат. Вони назвали першу лінію від полюса до полюса меридіаном і помістили її в Ірвінвічі. Звідси можна здогадатися, якої національності були ті розумні люди. Вони також розділили карту Землі поперек і назвали ту лінію екватором. І від тих ліній почали від-

„Еней“ продовжує подорож.

лік координат градусами, мінутами, секундами. Таким чином екватор – умовна лінія, яка не існує насправді, а тільки в людській уяві для зручності спілкування.

Після того, як два дні тому з'явився вітер, ідемо проти нього. По прогнозах він повинен зайти зі сходу. Тоді рух буде комфортніший і швидший. Вночі нас окропило останнім дощем з тієї смуги шквалів, таким чином благословивши на решту шляху. Від тепер і до Сальвадору – стабільний вітер і сонце з хмарами

2 листопада. Сьогодні перше за довгий час бачив, як сонце сідало в воду. Тепер залишилося червоне зарево над водою, а вище вже видно планети і зорі. Градусів 10 над горизонтом – Венера і Меркурій у сузір'ї Терези. Вони зливаються в одну зірку, і тому вона найяскравіша на небі. Ще градусів 15 вище – Юпітер у сузір'ї Скорпіона. А ще вище, майже в зеніті, – Місяць і Сатурн. Хоча це планети, вони виглядають як яскраві зірки, крім Місяця, звичайно. Далі йдемо майже проти вітру. Єдина незручність – складно готувати їжу і користуватися туалетом. Якщо вітер зайде лівіше – то рух стане правніший і швидкість зросте.

3 листопада. Сьома година вечора. 133 милі до найближчої точки берега Бразилії. Круті хвилі і атмосфера якась неспокійна. На всякий випадок взяв перші рифи. Не буду ризикувати, бо якщо вітер справді вночі зросте до 20, а значить пориви будуть до 25 вузлів, і враховуючи, що ми йдемо порти вітру і кругих хвиль – буде брутальна ніч.

Температура води 88 градусів по Фаренгайту. Вдень тепло, але вночі треба одягатися краще – холодний вітер. З тих пір, як з'явився стабільний вітер, вночі сплю достатньо і додатково пів години вдень. Я можу бачити прилади дистанційно на телефоні. Ставлю будильник на одну годину, він мене будить, і я перевіряю прилади, не встаючи з ліжка. Найбільше мене цікавить інформація про присутність інших кораблів і менших човнів коло мене, а також швидкість і напрям вітру. Ближче до берега треба буде прокидатися частіше і виглядати назовні на випадок невеликих рибальських човнів, які не мають електронної ідентифікаційної системи. Вперше за остан-

ні кілька тижнів спробував зловити рибу. Поставив зелено-жовту наживку. Нічого. Завтра спробую темно-синю, вперше. В різних водах – різний колір.

Якраз тепер проходимо між островами De Fernando De Noronha на схід. До нього 65 миль. І атолом Das Rocas – 18 миль на захід. Вони досить маленькі і електронну мапу треба збільшувати, щоб побачити ці острови. Я навіть не знав, що вони тут існують, коли плянував маршрут.

Fernando De Noronha – природний заповідник, відомий як найбільший пташиний базар у Південній Атлантиці, а також винятковою популяцією місцевий дельфінів. Виглядає, що на атолі є гарне місце, щоб кинути якір. В інших обставинах я так і зробив би, але якщо я пляную обігнути мис Горн у найбільш сприятливий сезон – треба дотримуватися розкладу.

Наступна зупинка після Бразилії – Аргентина, невелика ймовірність, що Уругвай. Якщо я проведу в Сальвадорі 7-10 днів, то в Аргентині буду у другій половині грудня. До порту Сальвадор залишилося п'ять днів при доброму вітрі

4 листопада. Швидкість вітру вночі не перевищувала 18 вузлів, але добре, що були взяті рифи. Напряму руху, форма і висота хвиль, які створив цей дивний вітер, змусили човен рухатися так, як я ніколи ще не бачив – ніби пес або кінь, з перебитою передньою ногою. На кожній третій хвилі „Еней“ підскакував передньою частиною вгору, після чого стрімко падав вниз, нахилившись правим бортом і різко вдаряючись об воду. Корма при цьому намагалася залишитися в горизонтальному положенні. Зроблений зі скловолокна, корпус човна трошки скручувався по діагоналі, кооперуючи з хвилями, народжуючи всередині і зовні широку гаму звуків – скрип, хрип, стогін і шепіт дерев'яних частин.

Я мимоволі повторював рухи човна, перекочуючись, зсуваючись і підстрибуючи в усіх можливих напрямках. Через півтори години, марно намагаючись заснути на передньому ліжку, перейшов у корму, де ця агонія відчувалася не так різко. Але й там мене підкидало і перекочувало в усі боки. Після кількох годин напівсну вийшов на палубу, де чисте зоряне небо з Молочними шляхом, вздовж якого

(Закінчення на стор. 14)

МИСТЕЦТВО

Щедрий дар д-ра Юрія Рибак та Анни Ортинської

НЮ-ЙОРК. – Нова виставка „Імпульс модерності: Українське мистецтво кінця XIX-початку XX ст.” відкрилася для публіки 17 листопада в Українському Музеї. Близько 100 відвідувачів зібралося на цей особливий захід, під час якого запрошений куратор, професор Манітобського університету Мирослав Шкандрій розповів про раніше не експоновані роботи та їхнє значення в історії українського мистецтва, підкреслюючи, що багато із них виконані всесвітньо відомими мистцями.

Проф. М. Шкандрій вже попередньо неодноразово був куратором виставок мистецтва авангарду та широко публікував статті про Україну XX ст. Близько 80 робіт і рідкісних книг на цій виставці було вибрано із творів, які подарували для образотворчого фонду Українського Музею д-р Юрій Рибак і Анна Ортинська, яка була присутня на відкритті. Заступник голови Управи Адріян Геврик і директор Марія Шуст сердечно їм подякували за щедрий дар. Виставка буде експонуватися до 3 травня 2020 року.

Представлені роботи на виставці сягають від класики кінця XIX-

Георгій Нарбут, ескіз обкладинки „Української абетки”, 1917, папір, туш, кольоровий олівець.

початку XX ст. до авангардистських експериментів 1910-1930 років, від картин і графіки, створених в Україні (до Першої світової війни і в міжвоєнний період), до творів художників-імігрантів з України. Д-р Ю. Рибак зібрав колекцію разом з дружиною А.

Олександра Екстер, „Кубістична фігура”, бл. 1919, папір, гуаш, аквареля, олівець.

Ортинською, відвідуючи торговців мистецтва та аукціони, шукаючи роботи по маловідомих салонах, купуючи їх у знайомих. Подружжя особливо цікавилася авангардом періоду 1910-1930 років. Завдяки

Олександр Мурашко, „Портрет жінки”, 1911, папір, аквареля.

їхній проникливості та щедрості ці твори нині становлять важливу частину фондів Українського Музею.

Модерністський період початку XX ст. представлений Олександром Мурашком і Георгієм Нарбу-

(Закінчення на стор. 14)

Повернення із забуття

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерзі. – 17 листопада Український Історично-Освітній Центр і Музей ім. Патріярха Мстислава відкрили у галерії

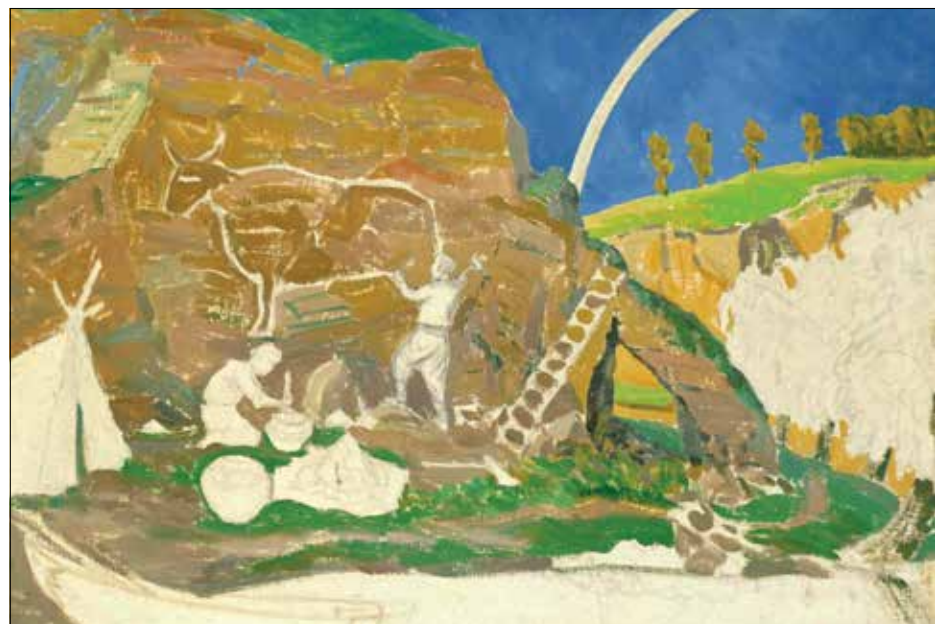
Юхим Михайлів

Бібліотеки Консисторії Української Православної Церкви США виставку „Візуальна музика”, на якій представлено життя і творчість талановитого українського художника Юхима Михайліва (1885-1935), жертви комуністичного режиму в СРСР.

На відкритті промовляли директорка Українського Історично-Освітнього Центру Наталя Гончаренко, працівник музею Михайло Андрець, мистецтвознавець Юрій Міщенко. Відвідувачам були запропоновані книги „Юхим Михайлів. Його життя і творчість”, а також нове видання УПЦ США - ілюстрований довідник „Цвинтар Церкви-пам'ятника св. Андрія Первозваного у Савт Бавнд Бруку, Нью-Джерзі”.

Ю. Михайлів народився на Херсонщині, в селі Олешки. Закінчив у Москві Строганівське художньо-

(Закінчення на стор. 14)

„Бронзовий вік“ (1935).

Показали картини Юрія Нагулка

Георгій Лук'янчук

ЖИТОМИР. – Виставка картин Юрія Нагулка „Код нації“ відкрилась 5 листопада в галерії „Gnatyuk Art Center” до другої річниці її заснування. Творчість Ю. Нагулка – це повернення сакрального в космополітизований простір сучасного образотворчого мистецтва. Його картини з біблейними, євангельськими та церковними сюжетами, створені в підсумку неодноразових поїздок-прощ художника до Афону, привертають до себе увагу несхожістю й розкутістю в застосуванні мистецьких прийомів для творення художніх образів.

Роботи Ю. Нагулка з успіхом експонувалися в Музеї Метрополітен та Клубі Національного мистецтва в Нью-Йорку, в Українському культурному центрі в Парижі. Всього відбулося близько 40 персональних виставок художника. Твори мистця зберігаються в багатьох музеях і приватних колекціях України, Німеччини, Франції та США, а також продаються на всесвітньовідомих мистецьких аукціонах. Роботи художника експонуватимуться до 15 грудня.

Заснованик „Gnatyuk Art Center” Олег Гнатюк на відкритті виставки святкував свій день народження. Центр заснований у 2017 році в

Юрій Нагулко. (Фото: інтернет-сторінка художника)

центрі міста. Протягом двох років з часу відкриття показано 16 експозицій робіт сучасних українських художників, скульпторів, фотографів, проведено близько 100 персональних виставок митців. Кіноклуб щосуботи представляє відвідувачам новинки або шедеври світового художнього і документального кіно. На базі центру засновано мистецьку школу, при якій діє дитячий та юнацький мистецький табір. Організоване також харчування дітей при школі.

Картини Юрія Нагулка.

„Еней“ вдруге...

(Закінчення зі стор. 12)

ми рухалися, відволікали увагу від цього дивного танцю.

Схід Сонця приніс веселку, що з'являлася у бризках від ударів „Енея“ об хвилі, і дельфінів, які півгодини розважалися перед носом човна, час-від-часу вискакуючи з води, щоб привернути увагу.

6 листопада. Проходимо на відстані 20 миль від міста Ресіфе. Видно верхні частини високих будинків, які відбивають промені сонця. Сьогодні вночі, менше ніж три години тому, мені пощастило уникнути серйозної аварії. Вважати це за подарунок неба до дня народження.

Як і очікувалося, біля берега почався великий морський рух. За добу ми розминулися з шістьма великими кораблями. Всіх їх я бачив на екрані за 20 миль. Те саме продовжувалося вночі. З'явилися маленькі рибальські човни, далеко не всі з яких мають електронну ідентифікаційну систему, яка показує їхнє місцезнаходження на бортових комп'ютерах інших суден. Один з шести кораблів можна було визначити за бортовими вогнями, двох не видно було на екрані. Це було попередження, яке я недооцінив.

Пройшовши це скупчення суден, я подумав, що вийшов на чисту воду і можна перейти на звичайний нічний режим – півгодини сну, потім перевірка комп'ютера на присутність кораблів довкола, і наступні півгодини сну. Але цього разу було інакше. Десь за годину до сходу сонця, вчоргове перевіривши комп'ютер, я збирався знов задрімати, коли, крізь шум хвиль почув крики зовсім близько і побачив світло, що проникало всередину. Зірвавшись з ліжка, я вискочив назовні саме в той момент, коли „Еней“ на повній швидкості прохолодив буквально в двох метрах від невеликого рибальського човна. Він був приблизно такого ж розміру, як „Еней“, з шістьма членами команди на палубі, яскраво освітлений двома ліхтарями.

Один з команди щось голосно кричав (деколи добре не розуміти чужої мови), виражаючи мовою тіла, а особливо, рук невисловлюване, і емоційно оглядаючи воду перед носом човна – саме, де пройшов секунду тому „Еней“. Напевно, там були закинуті риболовні снасті. Решта команди розгублено стояла в кормовій частині, очевидно спросоння не розуміючи, що тут діється серед ночі.

Я не відчув ніякого поштовху або затримки – сподіваюся, що нічого не зачепив. Поступово крики захихли серед шуму хвиль, і лишилися лиш два світла, які швидко віддалялися в нічну темряву. Якби не ці світла, які було видно ще з півгодини, я подумав би, що ця пригода мені приснилася. Не знаю, що думали ті люди про мене, а я перших півгодини нічого не відчував і оцінював випадок тільки розумом. Пізніше прийшло відчуття, схоже на провину. А їхні відчуття можна тільки уявити – з нічної темряви прямо на них вискакує вітрильник і через півхвилини розчиняється в темряві ніби „Летючий голянець“. Не здивуюся, якщо ці рибалки сьогодні ввечері, десь після третьої чарки у місцевій барі, підтримають цю легенду.

Хоча моторні судна повинні

давати дорогу вітрильникам, у цій ситуації це було практично неможливе. Той човен стояв на місці, можливо навіть з непрацюючим двигуном. Побачити мої бортові вогні серед досить високих хвиль, завести двигун, витягнути снасті і відійти в бік в них не було часу. Тому всю відповідальність беру на себе.

Висновки: триматися 100 миль від заселеного берега, куда маленькі човни не доходять. Біля берега кожних півгодини треба виглядати назовні. На щастя, маленькі човни краще видно вночі, дякуючи яскравим ліхтарям. Вдень вони можуть ховатися за високими хвилями.

8 листопада. Сьогоднішній день – свідоцтво, що на цьому світі нічого незмінного, крім процесу змін. Вчорашній вітер спав, а попутня течія кудись зникла, можливо змінила напрям. В результаті швидкість зменшилася в два рази, а з нею і надія дійти до берега. Але ненадовго. Пів на третю вітер вернувся. Виникла інша складність. Я подзвонив на берег і з великими труднощами, з третього разу, бо ніхто не розмовляв англійською мовою, мені дали телефон відповідального управителя. Подзвонивши до Домініка, дізнався, що вільних місць нема, бо проводяться якісь перегони французьких вітрильників. Він порекомендував два інші місця, які, на жаль, розміщені не так зручно. Але вибору нема.

Подзвонив в одне з них, краще ніж інше розміщене. Чоловік, що відповів, ні слова не розумів англійською, так як я португальською. Напевно, переночую на якорі і завтра відправлюся до Pier Salvador – так воно називається. Треба буде дочекатися припливу, бо вхід туди через мілкий канал. Вода біля берега змінила колір з синього на зеленкуватий.

12 листопада. Сальвадор, Бразилія. Четвертий день як в Бразилії. Країна, як відомо з популярних фільмів, де багато диких мавп. Мавп я не бачив – вони живуть в джунглях. Поступово адаптуюся до місцевого життя, але вже запланував вихід через три-чотири дні. На березі ніхто не знає англійської мови, до міста треба їхати 45 хвилин автобусом, Інтернету практично нема. Все тримається на чесному слові.

Взагалі відчувається бідність в країні – прекрасна архітектура португальських будівників занедбана, на вулицях, пляжах брудно, на кожному кроці вуличні торговці, часто можна бачити людей, що сплять прямо на землі – це типова картина післярабовладних країн, коли вони отримують незалежність, а потім не можуть дати собі ради.

З іншого боку, люди дуже привітні, мають високе відчуття племінності і родинності – приймають кожного, як частину родини. В теплих країнах є можливість вижити без тяжкої праці – банани, кокоси, завжди теплий пісок, де можна спати. Я не чув стільки сміху за три роки, ніж тут за три дні. Святування і пиво на кожному кроці – гасло життя. Дуже вільна атмосфера – ніхто не звертає уваги на вас – можна танцювати на вулиці, або лягти спати на лавці. Тілесність природня. Велика бюрократія, але своєрідна – у всіх бюрах, де я був, завжди привітно зустрічають і щиро. Ніколи не бачив надто серйозних і напружених облич.

Щедрий дар...

(Закінчення зі стор. 13)

том – видатними художниками, що залишили багату спадщину і надалі чинять потужний вплив на розвиток українського мистецтва. Роботи таких чільних мистців, як Соня Делоне, котра виїхала до Франції, чи Всеволод Нікулін, що опинився в Італії, або таких як Олександр Архипенко, Абрам Маневич, Симон Лиссим, Луїс Лозовик і Давид Бурлюк, котрі згодом імігрували до США і внесли серйозний вклад у скульптуру, малярство й графіку, так само входять у згадану колекцію й експоновані на виставці.

Міжвоєнна Галичина (західня Україна) представлена графіками Оленою Кульчицькою та Леопольдом Левицьким, а також художником-примітивістом лемком Никифором з Криниці. Центральну та східню Україну 1910-1930-их років представляють київський художник Михайло Жук, відомий своїми портретами й декоративними мистецькими оформленнями, а також харків'яни-авангардисти Василь Ермілов і Марія Синякова.

Проте найбільш новаторське й вражаюче мистецтво цього періоду творилося для театру. Виставка представляє зразки костюмів, які створили для авангардистських вистав Олександра Екстер, Вадим Меллер, Ісаак Рабинович, Анатоль Петрицький, Михайло Андрієнко-Нечитайло і Олександр Хвостенко-Хвостов. Їхні роботи експоновані поруч творами таких мистців як Сергій Кучинський, Олександр Качинський і Володимир Бобрицький, котрі імігрували до Північної

Америку, де також працювали для театру.

„Виставка є рідкісною нагодою, – пише проф. М. Шкандрій, – оцінити широту і масштаб модерного українського мистецтва в контексті його міжнародного розвитку. Раніше не бачені роботи близьких за духом мистців – різного походження, але родом з України – дають змогу відвідувачам побачити деяких з найбільших художників останніх двох століть і водночас відчутти той унікальний зв'язок між батьківщиною й діаспорою, що його уособлює їхня творчість”.

Не вперше д-р Ю. Рибак і А. Ортинська збагатили постійний образотворчий фонд Музею такими дорожочинними художніми роботами. У 2013 році вони подарували збірку оригінальних плакатів, яка дала поштовх того ж року для виставки „Пропаганда і лозунги: Політичний плакат у Радянській Україні, 1919-1921”, куратором якої також був проф. М. Шкандрій. Згодом, у 2014 році, музей отримав від них збірку книжок з ілюстраціями Г. Нарбута й літографію „Кокетка” О. Архипенка, які тепер становлять частину виставки.

На відкритті директор М. Шуст підкреслила, що „приватні колекціонери часто відігравали важливу роль у формуванні музейних фондів”. Ці дари д-ра Ю. Рибак і А. Ортинської „зберігають культурну спадщину нації”.

Виставку супроводжують двомовний, ілюстрований каталог, котрий містить статтю запрошеного куратора, а також двомовна брошура.

Український Музей

Повернення...

(Закінчення зі стор. 13)

промислове училище, а потім Московське училище живопису, скульптури та архітектури, де навчався в майстерні видатних майстрів Валентина Серова та Сергія Корвіна. Жив у Москві.

Восени 1917 року переїхав до Києва, брав активну участь у художньому житті міста. Від 1920 року – член мистецької ради Київської художньої академії, викладав в Київському вищому інституті народної освіти ім. Михайла Драгоманова (тепер університет). 1921 року очолив Комітет пам'яті Миколи Леонтовича, до якого також входили Гнат Хоткевич, Лесь Курбас, Борис Лятошинський та інші видатні діячі.

1934 року заарештований за звинуваченням у підготовці збройного повстання і засланий до Котласу, на півночі Росії. Там художник оселився в робітничій родині, влаштувався на роботу декоратором у клуб, продовжував малювати, писав вірші, мріяв про повернення до рідних, однак підірване здоров'я далося взнаки і 1935 року його життя обірвалося.

Мистець не написав жодної картини, яка б славила радянську дійсність. Більшість його картин вдалося зберегти дружині художника Ганні, яка в роки Другої світової війни залишила Київ у 1943 році й разом з дочкою вручну несла картини до Житомира, потім біженка дісталася Львова, перебували у таборах переміщених осіб в Німеччині і 1949 року переїхали до США.

„Портрет дружини“ (1915).

У 1988 році в США зусиллями дочки художника Тетяни та її чоловіка Юрія Чапленків було видано монографію „Юхим Михайлів. Його життя і творчість“. 2004 року в Києві вийшла друком монографія Юрія П'ядика „Юхим Михайлів. Життя і творчість“.

Для виставки М. Андрець і Ю. Міщенко видали книжечку з описом життя і творчості мистця. У ньому зазначені спонзори виставки Віра Дзядик, Михайло і Дарія Комічаки, Алла і Ярослав Лешки, Христина і Володимир Сизоненки, Томас і Галина Свічковські, Таня Чайковська, Валентина Глух, Микола Котів, Ярослава Данишук, Володимир Ковалівський.

Виставка діятиме до 1 травня 2020 року.

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

Делегація МНК відвідала могилу Степана Бандери

Ольга Сидій. МЮНХЕН. – 19 жовтня члени Молодіжного Націоналістичного Конгресу (МНК) відзначили 60-ту річницю з дня смерті Провідника українських націоналістів Степана Бандери в Мюнхені. Делегація МНК відвідала місце поховання Героя України, віддала шану та завітала на урочисту академію в Українському домі в Мюнхені. (Фото: МНК)

У Чехії заснували часопис „Незабудка“

Олег Павлів

ПРАГА. – Вперше в історії після-воєнної Чехословаччини та сучасної Чехії вийшло друком перше число міжнародного незалежного чесько-українського літературного часопису для дітей та юнацтва „Незабудка“, котрий з'явився на світ вслід за часописом „Мандрівник“, засновником та видавцем котрих є Товариство „Опір Західної України“ в Празі (Чеська Республіка).

Назва часопису цілком символічна та знаменна, адже саме цвіт незабудки вручають випускникам школи, щоб ті пам'ятали та берегли в серці незабутні дні дитинства та юності. Часопис „Незабудка“ має донести і залишити незабутньою в серцях юних українців в Чехії рідну українську мову та літературу через твори для дітей та юнацтва сучасних українських письменників і клясиків української літератури Лесі Українки, Богдана Лепкого та інших.

Також в першому числі „Незабудки“ надруковані українські та

Обкладинка першого числа „Незабудки“

чеські народні прислів'я. Завершують видання образотворчі картини 17-річної художниці Євгенії Гульчій. Картини її поповнюють колекції шанувальників українського образотворчого мистецтва, маючи великий попит на проведених нею багаторазових вернісажах.

Українці Румунії: „З журбою радість обнялась“

Богдан Барбіл

Ріка Тиса є лінією державного кордону між Україною та Румунією. За течією, на правому березі – Закарпатська область, на лівому – повіт (жудец по-румунськи) Марамуреш. Так він офіційно йменується на румунський кшталт. Українці здавна його називають Мараморощина. За даними останнього перепису 2011 року в Румунії проживають понад 51 тис. українців. У 1948 році українців у країні налічувалося 800 тис. За кількістю українська меншина нині посідає четверте місце, слідом за румунами, угорцями та ромами-циганами. Більше половини румунських українців припадає на Мараморощину – 34 тис. Вони здебільшого мешкають у 11-ти селах, розташованих через Тису навпроти населених пунктів Рахівського району Закарпаття. Чи не у кожній хаті надибаєш тих, хто має родичів у селах на двох берегах Тиси – в Україні та Румунії.

Перед закінченням Другої світової війни у цих місцях на Тисі було 18 мостів, які з'єднували села. Всі вони були знищені відступаючими вояками Вермахту. Між двома світовими війнами на двох берегах ріки села були закарпатськими, разом із тодішнім Закарпаттям вони входили до складу Чехословацької Республіки. І лише в 1945 радянсько-румунський кордон проліг по Тисі. Отож частина кожного села була поділена навпіл. Між румунським селом Вишівська Долина і українським Хмелів, що у Рахівському районі, міст хочуть відновити. Документи на це вже давно перебувають у Кабінетах міністрів двох країн.

Близька і далека Румунія

Із закарпатського селища Солотвина до румунського міста Сігета буквально рукою подати. Перейти пішки чи проїхати автівкою, велосипедом міст через Тису, і ти вже в Сігеті. Міст цей відновили у 2007 році й відтоді тут діє міжнародний пункт пропуску. Й постійно почали проводитися Дні добросусідства між Закарпаттям і повітом Марамуреш. Делегації зустрічаються на самій середині мосту. Після обміну хлібом-сіллю (у румунів замість солі – пляшка горілки/цуйки) всі збираються в якомусь селі, співають, танцюють, гостяться до ночі.

У радянські часи, аби потрапити одні до одних, близькі, родичі, знайомі їздили із Закар-

паття ген-ген через митні переходи в Чернівецькій області. Часто можна було спостерігати за вкрай цікавим видовищем: скажімо, у хаті біля Тиси на румунському боці справляють весілля, а під запальні гуцульські мелодії на закарпатській стороні, прямо на березі витанцювують родичі.

У Сігеті – понад 40 тис. мешканців. Переважно це румуни. В місті проживають 1,500 українців. Вони своє рідне місто величають СігОт. З наголосом саме на О. Офіційна ж назва – Сігету-Мармацей.

У 2016 році в Сігеті відкрили погруддя Тараса Шевченка. Автор – прикарпатський скульптор Володимир Довбенюк. Всього на території Румунії є шість монументів Кобзарю. Перший був відкритий у Бухаресті в 1952 році.

Комуна Бистрий, де ще багато овець

Розташоване неподалік від міста Сігет село Бистрий. Це центр комуни, до якої входять ще два населені пункти. У Румунії за законом в одну об'єднану територіальну громаду можуть увійти тільки три села. У Бистрому потрапляють на унікальний фестиваль вівчарських обрядів „Гуцульська міра“. Овець тут з кожним роком стає все менше і нині налічується лише півтисячі. Хоча держава виділяє на кожну по 300 леїв (майже 100 дол.) дотації. У Бистрому понад 90 відс. мешканців – українці.

Василь Дучук раніше працював рядовим службовцем у мерії комуни, односельці вже вдруге поспіль обирають його головою. У нього в кабінеті поряд з румунським прапором український стяг. По-місцевому – драперія.

Колишній вчитель, 68-річний Дмитро Коренюк керує шкільним танцювальним ансамблем „Веселі гуцули“. Видав кілька книжок гумору. В одній збірці є вірш про „Гуцульську міру“:

*Ще вчора починають стайки строїти,
Аби всі людські вівиці на штімби доїти,
Зима була дуже довга, а короткі вили,
Як обстригли овечину, кості ся явили.
Зато вівиців напихають, як жидівську гуску.
Муки, зерна, цукру на закуску.*

Кожну вівцю у присутності його господаря доять. Визначають, скільки вона дасть молока за весь період літування на полонині й з нього вийде стільки-то сиру. „Гуцульська міра“ закінчується спільною гостиною на горі біля кошари. Вона триває ледь не до ранку. За майбутні висо-

кі надої молока випивається море цуйки. Так багато, що декотрих особливо сп'янілих доводиться вкладати на зрубані молоді деревця і так спускати вниз.

Румуни їдуть у Європу, українці – в Румунію. Зрідка.

Найвищий, 2 метри 5 сантиметрів, у Бистрому парубок, старшокласник Василь Красюк танцює в ансамблі „Веселі гуцули“. Він допомагає батькам утримувати 30 овець. Переважно з мамою Марією господарює. Бо батько весь час на заробітках в Італії, Німеччині. Подружжя настаралося трьох дітей. Уся сім'я вбрана у вишиті сорочки.

Таких іноземців, котрі би заробляли в цих українських селах Румунії гроші чи переїжджали сюди жити, одиниці. В основному вони з України. Василь Юркуц – парубок мармороський і віртуозний скрипаль. Його Дружина Уляна з Івано-Франківщини, з Коломиї. Позналилися, коли Василь вчився в Івано-Франківському університеті. Створили сім'ю і тепер разом живуть у сусідньому з Бистрим селі Валя Вишеу. Покищо в обійсті свекрухи, котра утримує 20 свиней. У Юркуц допомагає вести газдівство. На численних концертах У. Юркуц виступає під супровід скрипаля – чоловіка. На прощання співає українську пісню про Івана та румунську про Іонела.

Ліцей єдиний. Українських шкіл нема

У місті Сігеті заснований у 1945-му український ліцей імені Т. Г. Шевченка закрили у 1965 році. А відновили у 1997-му. Нині це єдиний на всю Румунію повноцінний український заклад. Найбільша проблема – обмаль сучасних підручників українською мовою. Діти користуються застарілими, книжок до того не вистачає на усіх. Україна, її перші державні керівники, міністри освіти, голови обласних адміністрацій, відвідуючи ліцей, весь час обіцяли і обіцяють вирішити цю проблему, надрукувати в Україні для Сігета достатньо підручників, погоджених з румунською стороною, але покищо зрушень немає. Останнім часом ситуація в ліцеї вельми погіршилася. Кількість учнів

(Закінчення на стор. 17)

Помер пластун Володимир Корнага Пам'яті Дмитра Штогрин

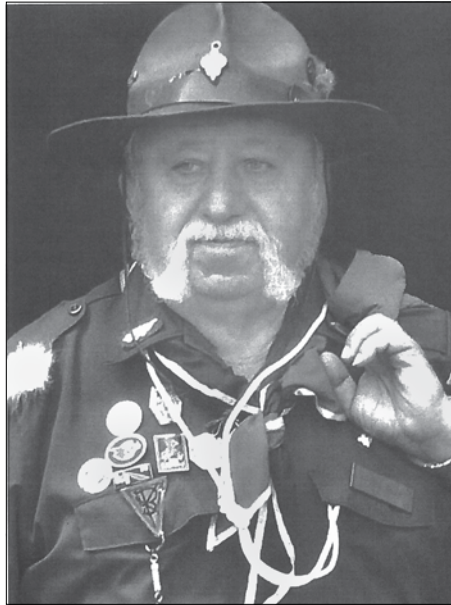
Петро Содоль

3 листопада в Нью-Йорку помер пластун, сеньйор керівництва Володимир Корнага. Він народився 1935 року в Калуші, на Прикарпатті. Наприкінці Другої світової війни опинився з родиною в Німеччині, у таборі біженців. У цих таборах восени 1945 року колишні пластуни і пластунки з Галичини та Волині відновили діяльність Пласту і В. Корнага став членом Юнацтва Пласту і був активним аж до виїзду в США в 1951 році. Родина оселилася в Нью-Йорку.

Під час Панахиди провідниця пластової станиці в Нью-Йорку дуже гарно описала пластову діяльність В. Корнаги в останні 70 років, коли він часто й довго виконував різні функції у станиці – від виховника гуртка юнаків до голови Станічної старшини.

У вересні 1951 року В. Корнага прийшов до помешкання курінного 3-го куреня юнаків ім. Гетьмана Івана Мазепи в Нью-Йорку Олеса Пясецького, повідомив про свій приїзд та передав посвідчення від Пласту в Німеччині. Як пластуна-учасника його приділили до учасників і він почав брати участь у сходинах та інших заняттях, хоча жив поза українським центром і мусів щотижня їздити підземкою або автобусом.

Досить швидко він здобув авторитет у курені, і в березні 1951 року його обрали скарбником. Тієї

Св. п. Володимир Корнага

весни він закінчив другу пластову пробу і став пластуном-розвідником, а 16 травня 1952 року став членом новоутвореного гуртка „Беркут“, члени якого спершу належали до інших гуртків, але прагнули вищої активності. Зв'язковий Володимир Бакалець їх зрозумів і підтримав.

У 1954 році увесь „Беркут“ перейшов до Куреня старших пластунів „Лісові чорти“. Кожен член цього гуртка у 1952-1959 роках здобув пластовий ступінь Скоба й виконував функцію виховника. Ймовірно, це був єдиний такий гурток в історії Пласту на терені Америки. Нас було шестеро: В. Корнага, Стефан Шмотолоха, Модест Захарченко, Олексій Пясецький, Роман Аласькевич, Петро Содоль.

В. Корнага першим з нашого гуртка відійшов у засвіти, щоб нам приготувати місце біля Вічної Ватри.

Сергій Квіт

Життєвий шлях професора літератури, бібліографа, громадського діяча Дмитра Штогрин був суголосним історії його батьківщини. Він народився 9 листопада 1923 року у селі Звиняч Чортківського району на Тернопіллі у патріотичній родині Михайла і Катерини (з дому Фіголь) Штогринів, які під час Другої світової війни опікувалися криївкою УПА.

Д. Штогрин розпочав свою освіту у Чортківській гімназії. Пляноване продовження навчання у Перемишлі було перерване війною, що винесла його до Німеччини у табори для переміщених осіб. У 1946 році він вступив до Українського Вільного Університету (УВУ), студіював спочатку в Авгсбурзі, а потім у Мюнхені. Д. Штогрин спричинився до становлення в діаспорі Пласту, Спілки Української Молоді, а також Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського.

Переїхавши до Канади, він у 1959 році одержав ступені з літератури і бібліотекознавства в Отавському університеті. Його наукові праці були присвячені творчості Олега Кандиби-Ольжича та Павла Филиповича. У Вінніпезі Д. Штогрин одружився з Евстахією Барвінською у 1955 році. Це було кохання на все життя. В них двоє дітей – Богдар-Олег і Людослава-Віра.

1960 року молоде подружжя переїхало до Урбани-Шампейн, Іліной. Д. Штогрин став викладачем українознавства й одним з керівників бібліотеки Ілінойського університету на українські теми. До сфери його відповідальності входили славістичні книжкові фонди, включно з українською. Завдяки його зусиллям, славістична книгозбірня університету, поряд з Бібліотекою Конгресу та Гарварда, входить до найбільших у США. У 1995 році Д. і Е. Штогрини заснували вічний фонд свого імені для підтримки української колекції книжок.

З його ініціативи в Ілінойському університеті відкрилася катедра українознавства. У 1980 році Д. Штогрин очолив Українську дослідницьку програму. Через два роки він започатковував щорічні науково-дослідні конференції з українознавства, які відбувалися без перерви з 1982 по 2009 роки. Вони стали найбільшою інтелектуальною трибуною української діаспори усього світу. Починаючи з кінця 1980-их років, до Урбани-Шампейн регулярно почали приїжджати науковці з України.

Полемічний контекст щорічних конференцій Д. Штогрин, постійні живі дискусії, обмін думками та ідеями були як повітря потрібні українському інтелектуальному життю. Засідання присвячувалися різним темам: учасники обговорювали майбутнє України і української діаспори, презентували результати соціологічних досліджень, розглядали різні питання українського академічного і політичного життя, також теми історичні, літературно-мистецькі, економічні. На одній з таких конференцій В'ячеслав Брюховецький презентував свій проект відродження Києво-Могилянської академії, пізніше успішно здійснений.

Я познайомився з проф. Д. Што-

Св. п. Дмитро Штогрин

гриним 1995 року, коли він вперше викладав в УВУ у Мюнхені. Д. Штогрин відразу зближувався з людьми через свою щирі небайдужість. Ми відразу почали спілкуватися не лише як студент і професор, але також як люди, які хочуть щось змінити у цьому житті.

Так, ми співпрацювали у журналі „Українські проблеми“ (1991-2003), заснованого св. п. Зиновієм Красівським. Д. Штогрин залучив до підтримки журналу українських науковців із США і Канади. Паралельно проф. Д. Штогрин виступив співзасновником Центру досліджень визвольного руху, який очолює Володимир В'ятрович.

У 2018-2019 академічному році на кафедрі слов'янських мов та літератур Ілінойського університету в Урбани-Шампейн з метою розвитку українознавства був заснований Вічний фонд ім. Дмитра Штогрин, яким тепер опікується його донька Людослава (Люда) Штогрин.

Внесок Д. Штогрин в українське інтелектуальне і громадське життя важко переоцінити. Він був професором Отавського університету, УВУ в Мюнхені та Католицького університету в Римі, членом Американської асоціації славістів, Американської бібліотечної асоціації (головою її слов'янської та східноєвропейської секції), Міжнародного почесного товариства соціальних наук, Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці, Української академії мистецтв і наук у США та Української історичної асоціації. Проф. Д. Штогрин був співзасновником і президентом Української бібліотечної асоціації Америки, Українського академічного та професійного товариства, членом Спілки письменників України, автором і редактором шести книг та близько 100 статей англійською, українською та німецькою мовами. Одна з важливих книжок вийшла у 1975 році – збірник „Ukrainians in North America: A Biographical Directory of Noteworthy Men and Women of Ukrainian Origin in the United States and Canada“.

Останній раз я бачив проф. Д. Штогрин влітку 2018 року. Ми з ним і його дружиною обговорили багато плянів, серед яких – видання збірника вибраних матеріалів з його щорічних українознавчих конференцій в Урбани-Шампейн. Цей збірник побачить світ у

(Закінчення на стор. 19)

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Товариство Українських Інженерів Америки
Українське Лікарське Товариство Північної Америки
Український Інститут Америки

широ запрошують Вас на
традиційне святкування різдвяної

ЯЛИНКИ
з перекусом, напійками
та мистецькою програмою у виконанні
Учасників гурту - „ПРОМІНЬ“

в суботу, 14-го грудня 2019 р.
(двері відкриті о год. 7:00 вечора, програма починається о год. 7:30 вечора)

в Українському Інституті Америки
2 East 79th Street, Нью Йорк

Вступ: \$45, студенти і емерити \$35
просимо витисувати чеки на „Ukrainian Engineers Society of America“
за інформацією просимо звертатися до (347) 301-1612

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

Українці Румунії...

(Закінчення зі стор. 15)

почала катастрофічно зменшуватися. А це могло призвести до припинення існування закладу. На прохання керівництва Союзу Українців Румунії шкільний інспекторат призначив новим директором Василя Куреляка. Він здобув середню освіту саме в цьому ліцеї. А з 1990 по 1995 роки навчався на географічному факультеті Львівського Національного університету ім. Івана Франка. Працював учителем географії в селі Кривий. Є головою асоціації українських вчителів Румунії.

У 70-их роках минулого століття режим Чаушеску заклав всі 63 початкових, 30 семирічних і три 11-річні школи з українською мовою навчання, якими було охоплено 10 тис. учнів. На сьогодні у кількох десятках шкіл українська мова вивчається тільки як предмет. Для порівняння, в Україні, в Чернівецькій, Закарпатській областях, за державні кошти функціонують 89 румунських шкіл, в яких всі предмети викладаються рідною румунською мовою. В Україні – 150 тис. румунів.

Село Поляна, престара церква і „Русалка“

Найбільше марамороське село Поляна. Тут 10 тис. жителів. 97 відс. – українці. У Полянці найстаріша дерев'яна церква в Румунії. Збудована в 1598 році. Це найкращий зріз збереженого до сьогодні храму марамороського типу, з тридільною структурою, з високою вежею над бабинцем, гребенем над навою і вівтарем, покрита лемехом.

Зараз проводиться її реставрація. Православна громада Поляни зберегла цю святиню. У древньому храмі проводяться служби зрідка, тільки на його храмові празники. Поряд сучасна мурована церква для постійних богослужінь.

Учителька Ірина Хашчик разом з чоловіком-священником уже 17 літ живуть і служать у селі Поляна. Попада показала створений у їхньому домі музей старожитностей. Речі збирали в багатьох українських селах Румунії, на Південній Буковині, на Мараморошині, де у минулому жили, служили з батьками, згодом самостійно. І. Хашчик у хатньому музеї вчить дітей вишивати. В школі села Поляна вона викладає румунську мову. Української навчають дипломовані колеги. Є три лекції української мови на тиждень.

Українці Румунії переважно православні. У 1948 році в країні заборонили греко-католицьку церкву. В 1950 році в місті Сігеті був заснований Український православний вікаріят під канонічною юрисдикцією Румунської Православної Церкви. Вікаріят охоплює 32 пара-

фії та два монастирі. Церковне служіння на Мараморошині ведеться українською мовою. Майже в усіх церквах повітів Сучава та Тулча, де живуть українці, богослужіння проводяться румунською. Місто Сігет і центр відновленого у 1996 році вікаріату Української греко-католицької церкви. Він налічує 10 парафій.

Союзні Українців Румунії – 30 літ

Безліч освітньо-духовно-культурних проблем української громади спроможна вирішити тільки одна організація – Союз Українців Румунії. Створений після повалення режиму Чаушеску 29 грудня 1989 р. Першим головою був Степан Ткачук. Тільки СУР отримує від уряду фінансування. Низка інших українських національно-культурних товариств діють на громадських засадах. СУР, який налічує 18 тис. членів, щороку одержує з казни до 7 млн. лейв. Це понад 1.5 млн. євро. Ці кошти йдуть на утримання приміщень, оплату штатних працівників центрального апарату, 12 регіональних філій, друковані видання, проведення культурних заходів.

Як офіційна національна меншина, українці мають одне зарезервоване місце в Парляменті Румунії. Тривалий час парламентарем був 44 річний адвокат з Тімішоари Іван Марочко. Він постійно конфліктував з керівництвом СУР, навіть закликав українців не визнавати правління. На останніх виборах українці обрали своїм депутатом парламенту 33-ти річного голову СУР Миколу-Мирослава Петрецького. Цікаво, що на сім'ї Петрецьких в їхньому рідному марамороському селі вже багато літ тримається уславлений хор „Ронянські голоси“.

За кошти Союзу Українців Румунії видаються дві газети – „Український вісник“, „Вільне слово“ та два журнали – „Наш голос“, це орган українських письменників Румунії, дитячий журнал „Дзвоник“. До творення усіх цих часописів причетні добре знані, шановані журналісти, письменники Михайло Михайлюк, Іван Ковач, Микола Корсак, Ірина Мойсей, Михайло Трайста. М. Михайлюк наступного року відзначає 80 річчя з дня народження. Він шеф-редактор газети „Український вісник“, якій 26 років. Найдавнішому виданню СУР – газеті „Вільне слово“ – нинішнього року випнюється 70 літ. Її багаторічним головним редактором є на три роки старший відомий поет Іван Ковач. Щороку під егідою СУР видається до 40 книжок. Це переважно твори українських письменників Румунії.

Нині в трьох румунських університетах, у тому числі в Бухарестському, є відділення української мови, відкриті понад 60 років тому. На них щорічно навчаються 10-15 студентів. Зокрема, у Бухарестському викладає знаний українець Іван Ребошак – доктор філології, професор, завідувачий Українським відділенням університету, який є автором кількох десятків українських підручників для шкіл Румунії.

Протягом року в українських громадах Румунії відбуваються до 100 фестивалів, свят, концертів. Саме на художніх колективах, окремих співаках, музикантах, танцівниках, народних майстрах передусім тримається румунське українство. До мистецтва активно долучаються діти.

Богдан Барбіл, заслужений журналіст України, Мукачєво.

Про опір...

(Закінчення зі стор. 6)

люри, точно не відомо, зі справи такого висновку зробити не можна. Але ж тоді йшлося не про офіційну приналежність, а швидше про світогляд. А ці молоді чоловіки (від 37 до 27 років на момент арешту) за переконаннями могли належати до петлюрівців.

Більше того, їх об'єднувало ще й те, що у 1923 році троє з них – Микита Лехан, Іван Топчій та Андрій Таран-Кримський Катеринославською Надзвичайною комісією були засуджені до смертної кари, а Григорій Колос (йому тоді було ледь за 20 років) до п'яти років позбавлення волі. Звинувачували їх у належності до „банди“ місцевого отамана Сірка-Скляра. Пізніше смертний вирок трьом бунтівним українцям було замінено на 10 років ув'язнення. Але сталося так, що вони у неволі перебували трохи менше чотирьох років, а Григорій – два роки. Повернувшись у рідні краї, зайнялися хліборобством, а Г. Колос став регентом Березівського храму (нині – село Роздільне).

При цьому вони, очевидно, не приховували своїх переконань, тож знайшлися свідки, які працівникам Служби безпеки донесли, що А. Таран-Кримський не раз пояснював селянам: „Якби у нас Україна була самостійною, то таких би податків не дерли і продукти селянського виробництва цінувалися б вище“. Усі троє нібито не раз стверджували, що у складі радянського уряду немає нашого брата-українця і селянина. „Набрали жидів і кацапів і далять нас: навіть за царського уряду таких непосильних поборів не було. Забирають хліб і посилають в Росію“.

Усі троє брали участь у гуртках – хоровавому і драматичному. До складу гуртків входили десь 75 осіб. У Г. Колоса діяв церковний хор. Він переконував молодь, що Комуністична партія поставила за мету не звільнення народу, а пограбування українців.

Цей молодий чоловік мав такий авторитет у селі, що у момент його арешту зчинилася велика бійка: люди кинулися відбивати свого регента. Але усіх чотирьох було знову відправлено у концтабори.

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unamember.com

**ЕВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

Маріанни Душар,

(Львів, Україна)

стипендіятки Фулбрайта 2019-2020рр.

Українська гастрономічна ідентичність: в будень і свято, в Україні та у діаспорі

Маріанна Душар народилася і виросла у Львові, закінчила Львівський університет, за фахом біолог, біофізик. Протягом десяти років займається дослідженням галицької кулінарної спадщини. Авторка проекту «Пані Стефа», редакторка перевидання книги Дарії Цвек, авторка передмови та коментарів до перевиданої книги Ольги Франко «І-ша українська загальнопрактична кухня» (Фоліо, 2019)

Доповідь присвячено особливостям національного смаку та кулінарній традиції, яка є інструментом етнічної самоідентифікації та міжкультурної комунікації. Які існують стереотипи, зовнішні впливи та що таке сучасна українська гастрономічна ідентичність?

У суботу, 14 грудня 2019 року,
о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

ЧУДОВИЙ ВИБІР

ПОЗИКА до 100% фінансування* НА АВТО

низька рк

3.25% APR

НА НОВЕ

3.50% APR

НА ВЖИВАНЕ

*For new auto loans, up to 100% financing based on purchase price shown on the dealer bill of sale (excluding taxes, dealer charges and add-ons), and for used car loans, based NADA current market value. Auto loans are available for both new and used vehicles, with models up to 6 years old. The minimum loan amount is \$5,000; the maximum loan amount is \$50,000. Terms up to 60 months and 0% down payment. Annual Percentage Rate (APR) is based on an assessment of individual creditworthiness and our underwriting standards. Not all applicants will qualify for the lowest Annual Percentage Rates (APR) shown. Annual Percentage Rate (APR) is based on an assessment of individual creditworthiness and our underwriting standards. For example, a new auto loan from the dealer for \$50,000 with a 48-month term, 90% LTV, and a borrower's credit score of 781, currently, will have an APR of 3.25% and monthly payments of approximately \$22 per \$1,000. Current auto loan modification fee is \$50. Auto loans available only to members and only in designated geographic locations. Offer, rate & terms may change at any time without notice. Offer may be withdrawn at any time. Subject to approval of application. Full disclosure available at <https://www.selfreliance.com/join-about-us/disclosures/>. Please call toll free at 1.888.222.8571 for current offers, rates and terms.

EQUAL OPPORTUNITY LENDER

КРЕДИТНІ КАРТКИ

PLATINUM

9.90% APR*

Без річної оплати

Низька фіксована процентна ставка

Federally insured by NCUA

As of March 1, 2018 *Annual Percentage Rate (APR) for VISA® Platinum credit card is 9.90%. You can apply for a VISA® credit card online at [selfreliance.com](https://www.selfreliance.com) or in person at any of our locations. This offer may be withdrawn at any time without notice. For new and existing members only. Contact Selfreliance UAFCU at toll free #888-222-8571 for details on rates and terms as they are subject to change.

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656	773-589-0077	734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106	973-373-7839	26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091	586-757-1980
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067	847-359-5911	558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306	201-795-4061	11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212	313-366-0055
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108	630-307-0079	60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981	973-887-2776	7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322	248-487-0330

Українці США...

(Закінчення зі стор. 5)

ва ФУВУ д-р Аскольд Лозинський. Серед гостей на вечорі були присутні Митрополит Філадельфійський Української Католицької Церкви Борис Гудзяк, Єпископ Стемфордський Павло Хомницький, який провів вступну молитву, та парох церкви св. Юра в Нью-Йорку о. Емілян Дорош.

Після лекції присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять дітей – жертв Голодомору. Опісля з вітанням звернувся директор Академії св. Юра Андрій Стасів, а бард Максим Лозинський виступив

з низкою пісень.

Кульмінацією вечора був виступ хору Академії св. Юра, коли близько 70 юнаків та юначок різного етнічного походження вийшли на сцену співати українських пісень. Громада Нью-Йорку має бути гордою і щасливою, що в серці міста існують така українська школа і такий чудовий хор. Велика подяка за це її художньому керівникові Анні Бачинській та директорові А. Стасіву.

На завершення до присутніх звернувся Митрополит Борис, який, зокрема, запросив хор Академії виступити в Українському катедральному соборі у Філадельфії, а В. Сергійчук відповідав на питання багатьох присутніх.

Співає хор Академії св. Юра в Нью-Йорку. Справа: художній керівник Анна Бачинська. (Фото: Степан Слуцький)

Пам'яті Д. Штогрини

(Закінчення зі стор. 16)

двох томах наступного, 2020 року, у Видавничому домі „Киево-Могилянська академія“.

25 вересня його не стало. Отець Роман Артимович з Української католицької церкви свв. Володимира і Ольги в Чикаго відправив Службу Божу і похорон в церкві св. Матєя в Шампейні. Ми пам'ятаємо Д. Штогрини як бібліотекаря і літературознавця, професора і заслу-

женого члена ОУН. Д. Штогрин був людиною, яка все життя дбала про громадське добро. Він любив підкреслити, що його фах і призначення – бути бібліотекарем. Саме тому проф. Д. Штогрин назавжди залишиться у нашій пам'яті як великий подвижник інтелектуального життя, бібліотекар української справи.

Сергій Квіт – студент проф. Дмитра Штогрини, президент Києво-Могилянської академії (2007-2014), міністер освіти і науки України (2014-2016).

В глибокому смутку повідомляємо, що 20-го листопада 2019 року, на 87-му році життя, після довгої недуги відійшов у вічність в Jenkintown, PA наш найдорожчий Тато, Дідуньо, Прадідуньо, Вуйко і Брат

св. п.

Ігор Александер Шуст

нар. 21-го квітня 1932 року в с. Висипівці на Тернопільщині; через воєнні злидні емігрував до США. Випускник економічного факультету University of Pennsylvania Wharton School of Business. Служив при американській армії (1955-57) в Німеччині. Працював як банкір довголітнім стажем в Philadelphia National Bank/Corestates Bank, де досягнув рівень старшого віце-президента відповідального за міжнародні кредити. Після відходу на пенсію їздив до Львова, де сприяв розвитку Львівського інституту менеджменту. Був прикладним і активним членом нашої громади, між іншим, як: пластун сеніор при курені „Орден Хрестоносців“, член дирекції УОКЦентру, Manor College та дому для старців „Вознесіння“, головою комітету прихильників УКУ, і основоположником та відновителем Патріяршого Фонду при релігійному тов-і св. Софія, за що в березні ц.р. одержав грамоту подяки від Патріярха УГКЦ Святослава Шевчука.

Похоронні відправи відбулися 23-го листопада під супроводом Митрополита Бориса Гудзяка в УГК катедрі Непорочного Зачаття у Філадельфії, а відтак на цвинтарі св. Марії у Fox Chase, PA.

Покійний залишив у смутку:

- дітей - Христю Шуст Филипович з мужем Андрієм
- Таню Шуст Темницьку
- др-а Маркіяна Шуста з дружиною Dr. Helene Kaiser
- внуків - Андрею Филипович, Александру Филипович,
Лярису Темницьку, Наталю Темницьку з мужем
Данилом Козюпою, Вікторію Шуст і Маркіяна Шуста
- правнука - Дениса Козюпу
- брата - Нестора Шуста з дружиною Ніною та дітьми і внуками
- двоюрідні - Оксану Шуст Крушельницьку, Марійку Шуст
швагрову - Христину Маєвську з дітьми і внуками
- швагра - Олега Пушкарка з дружиною Марією та донькою
і внуками
- родини - Крушельницьких, Оранських, Маланяків, Петиків
і Балеїв

Замість квітів, просимо складати пожертви на УКУ:

Ukrainian Catholic Education Foundation
2247 West Chicago Avenue
Chicago, IL 60622

Вічна Йому Пам'ять!

VARSHAVSKY MONUMENTS
862-812-7086
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті
Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

TEL. 908-722-3130 FAX 908-253-0027
TOLL FREE 800-458-5467 kulinskimemorials@msn.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н, Дж.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

Oblast Memorials
PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПAM'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Працюємо для української громади з 1951 року!!!

Вперше купуєте будинок?

Перший внесок тільки

10%
No PMI

Відсоткові ставки від:

3.11% APR*

SRNYFCU NMLS# 699320

* на кредити з фіксованою ставкою

Наші контакти:

MAIN OFFICE:

108 Second Avenue
New York, NY 10003
Tel:(212) 473-7310
Fax:(212)473-3251

ASTORIA:

32-01 31ST Avenue
Astoria, NY 11106
Tel:(718) 626-0506
Fax:(718)626-0458

LINDENHURST:

225 N 4TH Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel:(631) 867-5990
Fax:(631)867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel:(516) 565-2393
Fax:(516)565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel:(845) 626-2938
Fax:(845)626-8636

Безкоштовно:(888) SELF-REL

Електронна пошта: Info@selfreliancenyc.org

Вебсайт: www.selfreliancenyc.org

* APR as of 8/16/19 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 10% down payment required; 1-4 family owner occupied; no points; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs & does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.